

Brusel 19. září 2025
(OR. en)

12680/25

PARLNAT 107
PARLNAT

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	8. září 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Předmět:	Výroční zpráva za rok 2024 o používání zásad subsidiarity a proporcionality a o vztazích s vnitrostátními parlamenty

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 473 final.

Příloha: COM(2025) 473 final



EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 8.9.2025
COM(2025) 473 final

ZPRÁVA KOMISE

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2024

O POUŽÍVÁNÍ ZÁSAD SUBSIDIARITY AND PROPORCIONALITY A O VZTAZÍCH S VNITROSTÁTNÍMI PARLAMENTY

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2024

O POUŽÍVÁNÍ ZÁSAD SUBSIDIARITY A PROPORCIONALITY A O VZTAZÍCH S VNITROSTÁTNÍMI PARLAMENTY

1. Úvod

Tato zpráva je 32. zprávou o používání zásad subsidiarity a proporcionality, která byla předložena podle článku 9 protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality (dále jen „Protokol č. 2“). Od roku 2018 se zpráva zabývá také vztahy Komise s vnitrostátními parlamenty, které při uplatňování těchto zásad hrají klíčovou úlohu.

Spolu s příspěvkem Evropského parlamentu, Rady a Evropského výboru regionů tato zpráva zohledňuje vývoj v oblasti používání zásad subsidiarity a proporcionality a vztahů Komise s vnitrostátními parlamenty v roce 2024. Představuje také některé trendy zaznamenané v prvním funkčním období předsedkyně von der Leyenové v letech 2019–2024.

V roce 2024 uplynulo patnáct let od vstupu v platnost Lisabonské smlouvy, která zavedla vyšší úroveň parlamentní kontroly a demokratické odpovědnosti v EU. V průběhu let využívaly vnitrostátní parlamenty mechanismus kontroly subsidiarity v různé míře a Komise jej v rámci možností upravila tak, aby byl pružnější. Vnitrostátní parlamenty vyzývaly k dalším změnám¹, které by částečně vyžadovaly změnu Smlouvy. Mechanismus kontroly subsidiarity je doplněn politickým dialogem, zavedeným již v roce 2006. Společně jsou součástí tvorby politik EU a zajišťují, aby hlasy vnitrostátních parlamentů byly na úrovni EU náležitě slyšet.

Pokud jde o obecné trendy, počet stanovisek vnitrostátních parlamentů se v posledních letech snížil², zatímco význam politického dialogu s Komisí pro vnitrostátní parlamenty vzrostl v tom smyslu, že řada z nich projevuje rostoucí zájem o zapojení do rozhodovacího procesu EU v dřívější fázi³. Komise opakovaně uvedla⁴, že je připravena dále posilovat vzájemně prospěšný dialog s vnitrostátními parlamenty prostřednictvím zavedených komunikačních kanálů a způsobů spolupráce. Vyzvala vnitrostátní parlamenty, aby pokračovaly v rozvoji a plném využívání

¹ K úvahám vnitrostátních parlamentů o jejich vlastní úloze při tvorbě politik EU a reformě mechanismu kontroly subsidiarity a politického dialogu viz jako nedávný příklad závěry pracovní skupiny konference COSAC z roku 2022 pro úlohu vnitrostátních parlamentů v EU (https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d290881a511e50181aac72ddd0080/Conclusions_Cosac_working_group_role_of_NP_in_the_EU_June2022_ENVFinale.pdf). Hlavní požadavky byly zopakovány na LXXII. plenárním zasedání konference COSAC v Budapešti v říjnu 2024, kdy vnitrostátní parlamenty reflektovaly patnáct let zkušeností se svou činností podle Lisabonské smlouvy (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a892fab4390192fbf3bf710003/Minutes+of+the+LXXII+COSAC+-+Budapest+-+28-29+October+2024.pdf>).

² Viz statistiky v oddíle 3.1.

³ Viz prohlášení vnitrostátních parlamentů v rámci příspěvku LXXII. zasedání Konference parlamentních výborů pro záležitosti Unie (COSAC), bod 14, dle kterého „prokázaly, že jsou aktivními aktéry při předběžné kontrole politik EU a ovlivňování návrhů právních předpisů EU díky využití prostředků politického dialogu a kontroly subsidiarity podle protokolů č. 1 a č. 2 Lisabonské smlouvy“ (<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a8930500d90193061c58d60005/LXXII+COSAC+Conclusions+EN.pdf>).

⁴ Viz odpověď Komise na příspěvek LXVIII. plenárního zasedání Konference parlamentních výborů pro záležitosti Unie (COSAC) přijatý v Praze ve dnech 13.–15. listopadu 2022 (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89541775f0195474fb16e0031/Commission+reply+to+the+LXXII+COSAC+Contribution.pdf>) a na příspěvek LXXII. plenárního zasedání konference COSAC konaného v říjnu 2024 (<https://ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89541775f0195474fb16e0031/Commission+reply+to+the+LXXII+COSAC+Contribution.pdf>).

potenciálu již existujících nástrojů a tím posilovaly naši demokratickou odolnost a účinně reagovaly na klíčové strategické politické a institucionální výzvy.

Rok 2024 byl přechodným rokem mezi dvěma funkčními obdobími Komise. To mělo vliv na intenzitu kontroly subsidiarity ze strany vnitrostátních parlamentů a jejich politického dialogu s Komisí. V přechodných letech obvykle klesá počet stanovisek, odůvodněných stanovisek, návštěv a setkání s členy Komise a účast členů Komise na meziparlamentních akcích. To se týkalo i roku 2024, i když v menší míře než v předchozím přechodném roce 2019. Komise obdržela 252 stanovisek, z nichž čtrnáct bylo odůvodněnými stanovisky.

2. POUŽÍVÁNÍ ZÁSAD SUBSIDIARITY A PROPORCIONALITY JEDNOTLIVÝMI ORGÁNY

2.1 KOMISE

Provádění závazků v oblasti zlepšování právní úpravy

Komplexní systém Komise pro zlepšování právní úpravy, který Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj řadí na nejvyšší úroveň⁵, vychází z pokynů a souboru nástrojů přijatých v roce 2021⁶. V červenci 2023 byl dále aktualizován, a to zavedením nové kontroly konkurenceschopnosti jako povinné přílohy posouzení dopadů⁷.

Stejně jako v předchozích dvou letech dosáhla Komise pozitivního výsledku při uplatňování své zásady „jeden přijmout – jeden zrušit“, která kompenzuje veškerou novou administrativní zátěž pro podniky a občany díky snížení stávající zátěže ve stejné oblasti politiky. Kromě toho Komise sledovala a posílila svůj cíl snížit administrativní zátěž alespoň o 25–35 %⁸, jak bylo oznámeno v pracovním programu Komise na rok 2024, aniž by byly ohroženy související politické cíle.

Příspěvek ke zjednodušení a snížení zátěže prostřednictvím platformy „Fit pro budoucnost“

Platforma „Fit pro budoucnost“⁹ – skupina odborníků na vysoké úrovni, která pomáhá Komisi zjednodušit právní předpisy EU a snížit zbytečnou regulační zátěž – přijala v roce 2024 osm stanovisek¹⁰. Některá byla příhodně načasovaná v souvislosti s racionalizací požadavků na automatizované podávání zpráv o udržitelnosti, s opatřeními a metodikou, které mají zabránit

⁵ [OECD Regulatory Policy Outlook 2021 \(Výhled regulační politiky OECD z roku 2021\) | en | OECD](#).

⁶ [Better regulation: guidelines and toolbox \(Zlepšování právní úpravy: pokyny a nástroje\) \(europa.eu\)](#); viz také sdělení o zlepšování právní úpravy COM(2021) 219 final.

⁷ Jak bylo oznámeno ve sděleních Komise o dlouhodobé konkurenceschopnosti EU a o opatřeních na pomoc malým a středním podnikům (Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům): COM(2023) 168 final a COM(2023) 535 final.

⁸ [Pracovní program Komise na rok 2024](#); cílem je nyní snížení veškeré administrativní zátěže alespoň o 25 % a pro malé a střední podniky alespoň o 35 %.

⁹ Platforma „Fit pro budoucnost“ využívá odborné znalosti a zkušenosti celostátní, regionální a místní úrovně správy a zúčastněných stran. Tvoří ji dvě skupiny: vládní skupina (zástupci celostátních, regionálních a místních orgánů ze všech členských států EU a Evropského výboru regionů) a skupina zúčastněných stran (odborníci na zlepšování právní úpravy zastupující podniky a nevládní organizace a Evropský hospodářský a sociální výbor). Viz https://commission.europa.eu/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_en

¹⁰ Stanoviska byla pod těmito názvy: 1. Automatizované podávání zpráv o udržitelnosti; 2. Opatření/metodiky k zamezení nárůstu zbytečných povinností v oblasti podávání zpráv; 3. Poskytování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb; 4. Hodnocení nekalých obchodních praktik ve vztazích B2B v zemědělském a potravinovém dodavatelském řetězci; 5. Hodnocení Evropského sociálního fondu plus (ESF+); 6. Hodnocení Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu pro spravedlivou transformaci; 7. Kódy QR na výrobcích; 8. Ekologická produkce a označování ekologických produktů.

nárůstu zbytečných povinností v oblasti podávání zpráv, a s nařízením o zveřejňování informací o udržitelném financování. Například: dvě stanoviska byla podkladem pro probíhající hodnocení fondů EU ze strany Komise¹¹; další stanovisko se zaměřilo na hodnocení politik¹²; a dvě stanoviska se týkala ekologických produktů¹³. Řada stanovisek předložila úvahy, jak zjednodušit a snížit zátěž, a to i na místní a regionální úrovni.

Síť RegHub Evropského výboru regionů¹⁴ přispěla k činnosti platformy „Fit pro budoucnost“, pokud jde o stanoviska k fondům EU.

Posouzení dopadů

Komise analyzuje soulad se zásadami subsidiarity a proporcionality ve svých posouzeních dopadů, která připravuje pro politicky citlivé a důležité návrhy politik a legislativní návrhy. Podle Výzkumné služby Evropského parlamentu¹⁵ se průměrná kvalita tohoto rozměru v posouzeních dopadů neustále zlepšuje. Tato posouzení podléhají nezávislé kontrole kvality ze strany Výboru pro kontrolu regulace¹⁶, který v roce 2024 přezkoumal tři posouzení dopadů.

Při posuzování souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality jsou obzvláště důležité přeshraniční aspekty, jak bylo zdůrazněno například v posouzení dopadů návrhu směrnice o harmonizovaných říčních informačních službách (RIS) na vnitrozemských vodních cestách ve Společenství¹⁷. Důvod pro veřejnou intervenci na úrovni EU prostřednictvím směrnice o RIS spočívá v přeshraničním a mezinárodním charakteru odvětví vnitrozemské vodní dopravy. Více než 75 % vnitrozemské plavby v EU tvoří přeshraniční doprava. K posílení jednotného trhu je třeba koordinovaných opatření EU. Tím by se zabránilo roztržitésti mezi různými vnitrostátními přístupy k provádění říčních informačních služeb.

Hodnocení a kontroly účelnosti

Zásady subsidiarity a proporcionality jsou rovněž klíčovými aspekty hodnocení a kontrol účelnosti, které posuzují, zda opatření na úrovni EU přinesla očekávané výsledky z hlediska účinnosti, účelnosti, soudržnosti, relevance a přidané hodnoty EU. Hodnocení rovněž pomáhají posoudit, zda jsou opatření na úrovni EU nadále v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality.

V roce 2024 zkoumal Výbor pro kontrolu regulace sedmnáct významných hodnocení a dvě kontroly účelnosti.

Například hodnocení Kosmického programu EU a činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program¹⁸ tak potvrzuje, že v oblasti kosmického programu jsou nutné vysoké investice, aby bylo dosaženo výsledků a Evropa získala nezbytnou nezávislost; jediná země nemůže sama dosáhnout

¹¹ Evropského sociálního fondu + a Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti a Fondu pro spravedlivou transformaci.

¹² Nekalé obchodní praktiky ve vztazích B2B v zemědělském a potravinovém dodavatelském řetězci.

¹³ Kódy QR a ekologická produkce a označování ekologických produktů.

¹⁴ RegHub je síť místních a regionálních orgánů, jejímž cílem je shromažďovat zkušenosti s prováděním politik EU prostřednictvím konzultací s aktéry na místní úrovni: <https://portal.cor.europa.eu/reghub/Pages/default.aspx>. Pro další informace o práci sítě RegHub viz oddíl 2.4.

¹⁵ Studie EPRS – Výzkumné služby Evropského parlamentu (únor 2025) [Quality analysis of European Commission impact assessments \(Analýza kvality posouzení dopadů Evropské komise\) | Think Tank | Evropský parlament](#)

¹⁶ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_cs.

¹⁷ COM(2024) 33 final. Tento návrh byl podnětem k odůvodněnému stanovisku švédského *Riksdagu*, o němž pojednává oddíl 3.2 této zprávy.

¹⁸ SWD(2024) 173 final.

významných výsledků ani si dovolit rozsáhlý kosmický program. Rozsah a složitost programů vyžadují provádění na úrovni EU, neboť neexistuje žádná vhodná alternativa, která by zajistila přiměřenou návratnost investic.

Hodnocení Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)¹⁹ v tomto ohledu ukázalo, že cíle politiky EU v oblasti správy vnějších hranic bylo dosaženo – tedy cíle vyvinout a provádět na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie evropskou integrovanou správu hranic, což je nezbytné v důsledku volného pohybu osob v rámci Unie. Agentura Frontex pomáhá členským státům při provádění účinné správy hranic. Její mandát byl vytvořen v rámci sdílené odpovědnosti, přičemž úkoly agentury Frontex jsou zaměřeny na zajištění podpory členským státům při účinné správě vnějších hranic a navracení osob. Agentura Frontex přináší členským státům přidanou hodnotu EU tím, že poskytuje další personál a vybavení a také koordinuje společné operace a další operační činnosti, kterých by členské státy nebyly samy schopny.

2.2 EVROPSKÝ PARLAMENT²⁰

V roce 2024 obdržel Evropský parlament 152 podání od vnitrostátních parlamentů podle protokolu č. 2. Z toho šlo o čtrnáct odůvodněných stanovisek a 136 ostatních příspěvků, které nevyjadřovaly obavy ohledně subsidiarity. Pro srovnání, v roce 2023 obdržel Evropský parlament 294 podání, z nichž 22 bylo odůvodněných stanovisek.

Poté, co Evropský parlament obdrží podání od vnitrostátních parlamentů, jsou v souladu s jednacím řádem Evropského parlamentu²¹ předána příslušnému výboru (výborům). Stálými zpravodaji pro otázky subsidiarity ve Výboru pro právní záležitosti (JURI) v roce 2024 byli v první polovině roku Gilles Lebreton (ID/FR) a ve druhé polovině roku Ton Diepeveen (PřE/NL). Obdržená odůvodněná stanoviska, jež výbor jako taková potvrdil, jsou pro informaci zařazena na program jednání nejbližšího zasedání Výboru JURI. Tento výbor rovněž přispívá k pololetním zprávám Konference parlamentních výborů pro záležitosti Evropské unie parlamentů Evropské unie (COSAC), pokud jde o otázky související se subsidiaritou a proporcionalitou.

Výzkumná služba Evropského parlamentu byla i nadále nápomocna poslancům a výborům Evropského parlamentu při začleňování zásad subsidiarity a proporcionality do jeho činnosti²² tím, že:

- provádí systematický přezkum aspektů subsidiarity a proporcionality v posouzeních dopadů provedených Komisí a upozorňuje na veškeré vyjádřené obavy, zejména ze strany vnitrostátních parlamentů a Výboru regionů,
- zajišťuje, aby byly tyto zásady plně dodržovány při vlastní činnosti Evropského parlamentu, například prováděním posouzení dopadů jeho vlastních návrhů podstatných změn nebo analýzou přidané hodnoty jeho návrhů nových právních předpisů na základě

¹⁹ SWD(2024) 75 final.

²⁰ Oddíly 2.2 až 2.4 této zprávy vycházejí z příspěvků příslušných orgánů a institucí EU.

²¹ Článek 43 jednacího řádu stanoví, že jestliže vnitrostátní parlament zašle předsedovi Evropského parlamentu odůvodněné stanovisko, je toto stanovisko postoupeno věcně příslušnému výboru a pro informaci Výboru pro právní záležitosti (JURI), který je odpovědný za dodržování zásady subsidiarity.

²² V roce 2024 vypracovala devatenáct prvotních hodnocení posouzení dopadů provedených Komisí, jedno doplňkové posouzení dopadů, osm hodnocení provádění, čtyři podrobné klouzavé kontrolní seznamy a jednu hodnotící studii *ex post*. Pokud jde o přidanou hodnotu EU, bylo vydáno také pět zpráv o nákladech vyplývajících z neexistence společného evropského postupu a jedna publikace o přidané hodnotě. Během pěti let posledního volebního období, tedy od července 2019 do června 2024, vydala Evropská parlamentní výzkumná služba celkem 362 publikací, jimiž podpořila parlamentní výbory.

článku 225 Smlouvy o fungování Evropské unie a nákladů plynoucích z nepřijetí opatření na úrovni EU,

- provádí přezkum aspektů subsidiarity a proporcionality při vypracovávání posouzení dopadů se zaměřením na přidanou hodnotu EU.

2.3 RADA EVROPSKÉ UNIE

V roce 2024 Rada Evropské unie (dále jen „Rada“) pokračovala ve sledování účinného provádění závěrů, jež Rada a Evropská rada přijaly v předchozích letech a které se týkají zásad subsidiarity a proporcionality²³.

Evropská rada se rovněž zabývala otázkami důležitými pro zásady subsidiarity a proporcionality, zejména zjednodušením regulace a způsoby, jak snížit regulační zátěž občanů, podniků a členských států. Na mimořádném zasedání Evropské rady konaném ve dnech 17.–18. dubna 2024 vedoucí představitelé EU zdůraznili, že „regulační rámec by měl zajistit právní jistotu a předvídatelnost, měl by být lépe integrovaný, soudržnější ve všech oblastech politiky, otevřený inovativním přístupům a standardně digitalizovaný, přičemž by měl snižovat administrativní zátěž, s níž se potýkají společnosti. S ohledem na hospodářskou strukturu Unie by Komise měla při navrhování nových právních předpisů uplatňovat zásadu „zelenou malým a středním podnikům“.“ Evropská rada také vyzvala Komisi, aby „výrazně snížila administrativní zátěž a zátěž spojenou s dodržováním předpisů, jíž čelí společnosti a vnitrostátní orgány, předcházela nadměrné regulaci a zajistila prosazování pravidel EU, a zdůrazňuje význam toho, aby členské státy včas a správně prováděly právní předpisy EU a současně se vyhýbaly nadměrnému provádění.“²⁴

Dne 24. května 2024 Rada reagovala přijetím dvou souborů závěrů o „jednotném trhu ve prospěch všech“²⁵ a „konkurenceschopném evropském průmyslu, který je hnací silou naší ekologické, digitální a odolné budoucnosti“²⁶:

- upozorňujících, že „plně funkční jednotný trh musí být založen na zásadě subsidiarity a proporcionality“²⁷;
- zdůrazňujících „potřebu urychleného a ambiciózního zjednodušení regulačního rámce Unie (*„choc de simplification“*)“²⁸;
- připomínajících „závěry Rady o roční analýze růstu 2023 a společné zprávě o zaměstnanosti“²⁹, v nichž se zdůrazňuje význam provádění politik v souladu se zásadami

²³ Zejména ty, které již byly zmíněny v oddíle 2.3 předchozího vydání této výroční zprávy: závěry Evropské rady o „dalších opatřeních k dokončení agendy jednotného trhu“ (dokument EUCO 17/18, body II/2 a IV/15 a dokument EUCO 13/20, bod II/4; jakož i prováděcí dokument Rady ST 11654/21); závěry Rady o „zlepšování právní úpravy – v zájmu zajištění konkurenceschopnosti a udržitelného růstu podporujícího začlenění (dokument Rady ST 6232/20, body 2 a 12); závěry Rady o „regulačních pískovištích a doložkách o experimentování jako nástrojích pro odolný regulační rámec vstřícný k inovacím a schopný obstát v budoucnosti a zvládnout přelomové výzvy digitálního věku“ (dokument Rady ST 13026/1/20 REV 1, body 3 a 12); závěry Rady „o datových technologiích pro zlepšování právní úpravy“ (Úř. věst. C 241, 21.6.2021, s. 13).

²⁴ Dokument EUCO 12/24, body 19 a 20.

²⁵ Dokument Rady ST 10298/24.

²⁶ Dokument Rady ST 10127/24.

²⁷ Dokument Rady ST 10298/24, bod I/1/4.

²⁸ Dokument Rady ST 10298/24, bod II/8.

²⁹ Dokument Rady ST 6681/23 + COR 1.

evropského pilíře sociálních práv, s náležitým ohledem na příslušné pravomoci a zásady subsidiarity a proporcionality a s ohledem na současné a nadcházející výzvy³⁰.

V roce 2024 předložila Rada vnitrostátním parlamentům jeden legislativní návrh, který vzešel od Evropské investiční banky³¹.

Kromě povinností vyplývajících ze Smlouvy informuje Rada členské státy o odůvodněných stanoviscích vnitrostátních parlamentů k legislativním návrhům. V roce 2024 rozeslal generální sekretariát Rady čtrnáct odůvodněných stanovisek obdržených podle protokolu č. 2 k jedenácti různým návrhům legislativních aktů a 89 stanovisek vydaných v rámci politického dialogu.

Rada každoročně přijímá také stanoviska k nelegislativním aktům. Jejich počet se v posledních letech udržuje na stabilní úrovni. V roce 2024 Rada obdržela 72 těchto stanovisek.

2.4 EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Evropský výbor regionů (dále jen „Výbor regionů“) pokračoval ve své činnosti v oblasti subsidiarity, proporcionality a zlepšování právní úpravy, přičemž se řídil prioritami pro své funkční období 2020–2025, a svými opatřeními podporoval aktivní kulturu subsidiarity. Přijal 53 stanovisek a čtyři usnesení³². Polovina těchto stanovisek³³ a usnesení³⁴ obsahovala buď konkrétní odkazy na dodržování zásad subsidiarity a proporcionality, nebo konkrétní doporučení ke zlepšení jejich dodržování.

Stanovisko z vlastní iniciativy „Aktivní subsidiarita: základní zásada Programu EU pro zlepšování právní úpravy“³⁵ zdůraznilo potřebu komplexního a integrovaného přístupu v celém rozhodovacího cyklu prostřednictvím systematického, konzistentního a soustavného využívání různých nástrojů lepší regulace v celém průběhu tohoto cyklu – jako jsou posouzení subsidiarity, proporcionality, územního dopadu a ověřování dopadu na venkovské oblasti. V návaznosti na něj přijala řídící skupina Výboru regionů pro zlepšování právní úpravy a aktivní subsidiaritu (dále jen „skupina BRASS“) soubor doporučení „Developing and enhancing the CoR’s policy and toolbox on better regulation (Rozvoj a posílení politiky a nástrojů Výboru regionů v oblasti zlepšování

³⁰ Dokument Rady ST 10298/24, bod III/25.

³¹ K dispozici ve veřejném rejstříku Rady (CM 5236/24).

³² Všechny podrobné informace viz na adrese [EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu)

³³ Tedy 26 z celkového počtu 53 stanovisek. Z 53 stanovisek se jich deset týká právních aktů a z nich sedm odkazuje na zásadu subsidiarity. Zbývajících 43 stanovisek se netýká legislativních návrhů – a podle čl. 55 odst. 2 jednacího řádu Výboru regionů mohou zmiňovat zásadu subsidiarity, kdykoli to Výbor regionů uzná za vhodné – z nich 19 se o subsidiaritě zmiňuje, kdežto 24 se o ní výslovně nezmiňuje.

³⁴ Tedy dvě ze čtyř usnesení. V usnesení [o stavu regionů a měst v EU a o politických směrech pro Evropskou komisi na období 2024–2029](#) Výbor regionů poukazuje na to, že aktivní subsidiarita a plné zapojení místních a regionálních orgánů jsou zásadní pro zlepšení regulačního rámce EU. Podporuje návrhy uvedené v Draghiho zprávě na inteligentní a aktivní uplatňování subsidiarity a rovněž zdůrazňuje potřebu posílit správní kapacitu na vnitrostátní, regionální a místní úrovni.

³⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202405366&qid=1703059324693

právní úpravy)³⁶, jejichž cílem je zefektivnit a dále posílit nástroje Výboru regionů pro zlepšování právní úpravy. Konání 11. Konference o subsidiaritě³⁷, věnované tématu „Better regulation and active subsidiarity: keys for an EU that delivers (Zlepšování právní úpravy a aktivní subsidiarita: klíčové kroky pro EU, která přináší hodnotu)“, bylo obzvláště významné, jelikož se shodovalo se začátkem nového institucionálního období. Rovněž závěry konference³⁸ vyzvaly k tomuto komplexnímu přístupu spadajícímu pod téma „Better regulation and active subsidiarity: keys for an EU that delivers (Zlepšování právní úpravy a aktivní subsidiarita: klíčové kroky pro EU, která přináší hodnotu)“.

Skupina BRASS řídila různé nástroje Výboru regionů pro zlepšování právní úpravy, zajišťovala jejich soudržnost a synergie a podporovala příspěvek orgánů na místní a regionální úrovni ke zlepšování právní úpravy EU v rámci celého jejího životního cyklu od návrhu až po hodnocení *ex post*. To zahrnovalo fáze včasné identifikace trendů a problémů (prostřednictvím strategického výhledu), vypracování politiky (prostřednictvím monitorování subsidiarity a proporcionality, posuzování územního dopadu a ověřování dopadu na venkovské oblasti), legislativní přezkum (zaměřený na provádění prostřednictvím Sítě RegHub) a případnou revizi politiky (prostřednictvím příspěvku Výboru regionů platformě „Fit pro budoucnost“).

Monitorování subsidiarity³⁹ ze strany Výboru regionů se řídilo jeho ročním pracovním programem pro oblast subsidiarity na rok 2024⁴⁰, který určil tři iniciativy z ročního pracovního programu Komise na rok 2024 jako priority monitorování, neboť představovaly jasný politický zájem pro místní a regionální orgány. Výbor regionů přijal a zveřejnil stanoviska ke všem třem⁴¹. Výměnu připomínek ohledně subsidiarity a proporcionality mezi místními a regionálními orgány usnadnila expertní skupina pro subsidiaritu Výboru regionů⁴², pokud jde o posuzování subsidiarity iniciativ v pracovním programu subsidiarity, a síť pro sledování subsidiarity⁴³, a to zejména prostřednictvím příspěvků partnerů platformy REGPEX⁴⁴, kteří předložili sedm příspěvků⁴⁵.

V souladu s obnovenou Strategií posuzování územního dopadu⁴⁶ přijal Výbor regionů stanovisko

³⁶ Doporučení „[Developing and enhancing the CoR's policy and toolbox on better regulation \(Rozvoj a posílení politiky a nástrojů Výboru regionů v oblasti zlepšování právní úpravy\)](#)“ a jejich příloha o „[Ensuring the sustainability and upgrade of the CoR better regulation activities \(Zajištění udržitelnosti a modernizace činností Výboru regionů v oblasti zlepšování právní úpravy\)](#)“. Podobně studie „[Charting the course to better EU law-making: optimisation of EU Treaties through inter-institutional cooperation with the European Committee of the Regions \(Plán cesty ke zdokonalení tvorby právních předpisů EU: optimalizace unijních Smluv prostřednictvím interinstitucionální spolupráce s Evropským výborem regionů\)](#)“ analyzovala stávající nástroje a postupy EU a Výboru regionů v oblasti zlepšování právní úpravy a zkoumala možnosti jejich zlepšení nebo zavedení nových v současném rámci stanoveném Smlouvou a s případnými změnami Smlouvy.

³⁷ <https://cor.europa.eu/en/plenaries-events/11th-subsidiarity-conference>

³⁸ <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2024-03670-00-00-tcd-ref-en.pdf/content>

³⁹ <https://cor.europa.eu/en/our-work/cooperations-and-networks/subsidiarity-monitoring-network>

⁴⁰ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/Documents/cor-2023-04735-07-00-nb-tra-en.pdf>

⁴¹ ENVE-VII/050 „[Budoucnost klimatické politiky EU: jak sladit cíle zmírňování a výzvy přizpůsobování](#)“; ENVE-VII/047 „[Směřování k odolnému vodnímu hospodářství v zájmu boje proti klimatické krizi v rámci modré dohody pro EU](#)“; ENVE-VII/045 „[Evropský akční plán pro větrnou energii](#)“.

⁴² <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/whatis/Pages/Subsidiarity-Expert-Group.aspx>

⁴³ https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Documents/SMN%20-%20List%20of%20Network%20Partners/SMN_List_of_Network_Partners.pdf

⁴⁴ Podskupina sítě pro sledování subsidiarity, která sdružuje parlamenty nebo shromáždění zastupující regiony s legislativní pravomocí.

⁴⁵ Tyto příspěvky zahrnují stanoviska přijatá jednotlivými regionálními parlamenty (parlament země Horní Rakousko, katalánský regionální parlament, regionální shromáždění Furlansko-Julského Benátska a Bavorský zemský sněm) a regionálními vládami (zemská vláda Dolního Rakouska).

⁴⁶ <https://cor.europa.eu/en/our-work/commissions/coter/territorial-impact-assessment>

k budoucnosti Evropské územní spolupráce⁴⁷. To vyzdvihlo skutečnost, že evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost je klíčovým nástrojem politiky pro rozvoj znalostí o území a zmenšování nedostatků ve znalostech.

Výbor regionů nadále zdůraznil význam ověřování dopadu na venkovské oblasti tím, že ve své výroční zprávě „Stav regionů a měst“⁴⁸ vyzval k vytvoření strategií na podporu rozvoje venkova a územní soudržnosti, a že přijal „Prohlášení Koordinační skupiny Paktu pro venkov o budoucnosti venkovských oblastí a politiky rozvoje venkova v EU“⁴⁹.

Výbor regionů nadále uplatňoval své nástroje pro zlepšování právní úpravy *ex post* ve spolupráci s Komisí, a to účastí na platformě „Fit pro budoucnost“. Dva členové Výboru regionů byli jmenováni zpravodaji⁵⁰ pro dvě z osmi jejích stanovisek z roku 2024. Síť RegHub Výboru regionů v roce 2024 zorganizovala čtyři konzultace, z nichž dvě podpořily stanoviska platformy „Fit pro budoucnost“.

Výbor regionů aktualizoval svou „Practical guide on monitoring compliance with the subsidiarity principle and contesting its infringements (Praktická příručka k monitorování dodržování zásady subsidiarity a k namítání jejího porušení)“⁵¹. Příručka poskytuje ucelený rámec k pochopení zásady subsidiarity v rámci poradní činnosti Výboru regionů tak, aby odrážela nejnovější vývoj.

V rámci spolupráce s ostatními orgány EU podepsal Výbor regionů obnovené dohody o spolupráci s Komisí i Evropským parlamentem. Dohoda s Komisí⁵² se zaměřuje na víceúrovňovou správu a subsidiaritu, dohoda s Evropským parlamentem⁵³ na zlepšování právní úpravy a posuzování územního dopadu. Obě zdůrazňují potřebu větší místní a regionální účasti v tvorbě politik EU a obsahují významné odkazy na zlepšování právní úpravy a účinnou kontrolu subsidiarity.

2.5 SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

V roce 2024 vydal Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) několik rozsudků týkajících se používání zásad subsidiarity a proporcionality.

Pokud jde o zásadu subsidiarity, Tribunál měl za to, že pravomoc Komise zahájit řízení podle nařízení Rady (ES) č. 1/2003, v tomto případě na žádost vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, který již dříve začal věc projednávat, byla vykonávána v souladu s požadavky čl. 11 odst. 6

⁴⁷ COTER-VII/038 „Budoucnost Evropské územní spolupráce po roce 2027“

⁴⁸ https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/news/new-cor-report-regions-call-strategies-supporting-rural-development-and-territorial-cohesion_en

⁴⁹ https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/rural-pact-coordination-group-rpcg-declaration-future-rural-areas-and-rural_en

⁵⁰ Mark Speich (DE/EPP) pro „Hodnocení Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu pro spravedlivou transformaci“ a Anne Karjalainen (FI/SES) pro „Hodnocení Evropského sociálního fondu plus (ESF+)“.

⁵¹ Poskytuje ucelený rámec k pochopení zásady subsidiarity v rámci poradní činnosti Výboru regionů. https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/SiteAssets/Pages/Publicationsandstudies-/Guide_on_Subsidiarity_Reviewed_2024.pdf.

⁵² Kapitola III se zaměřuje na „Implementation of Subsidiarity and Proportionality, Multi-Level Governance and Better Regulation (Provádění subsidiarity a proporcionality, víceúrovňová správa a zlepšování právní úpravy)“.

⁵³ Spolupráce v oblasti zlepšování právní úpravy a aktivní subsidiarity prostřednictvím hodnocení územního dopadu právních předpisů EU, v rámci níž bude Výbor regionů včas předkládat zprávy Evropskému parlamentu a obě strany se mohou účastnit zasedání druhé z nich, aby tyto zprávy projednaly.

nařízení Rady (ES) č. 1/2003 a tento výkon pravomoci nelze považovat za zásah do výsad dotyčného členského státu ani za porušení zásady subsidiarity⁵⁴.

V jiném případě Tribunál upřesnil, že protokol č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality přiznává vnitrostátním parlamentům úlohu pouze v souvislosti s dodržováním zásady subsidiarity, a nikoli pokud jde o dodržování zásady proporcionality⁵⁵.

Co se týká zásady proporcionality, Soudní dvůr upřesnil požadavky, které z této zásady vyplývají pro unijního normotvůrce, jestliže využívá široký prostor pro uvážení v oblastech, které se týkají voleb politické, ekonomické nebo sociální povahy. V rozsudku o žalobách podaných několika členskými státy proti balíčku opatření v oblasti mobility, který unijní normotvůrce přijal v červenci 2020, Soudní dvůr připomněl, že normotvůrce musí prokázat, že správně uplatnil svou posuzovací pravomoc, s ohledem na všechny relevantní faktory a okolnosti situace, kterou měl daný akt upravovat⁵⁶. Normotvůrce musí být proto alespoň schopen předložit a jasně a jednoznačně vysvětlit základní informace, ke kterým mělo být přihlédnuto při odůvodňování napadených opatření v tomto aktu a na nichž závisel výkon jeho posuzovací pravomoci. Co se týká formy, v níž jsou tyto základní údaje uvedeny, Soudní dvůr rozhodl, že zákonodárce může vzít v úvahu posouzení dopadů i jakýkoli jiný zdroj informací. Zrušil ustanovení, které zavádí povinnost vozidel používaných v mezinárodní přepravě vracet se každých osm týdnů do provozovny v členském státě usazení dotyčného dopravce⁵⁷, které bylo do textu doplněno během legislativních diskusí. Soudní dvůr konstatoval, že spolunormotvůrci nepředložili a jasně a jednoznačně neuvedli základní údaje, na jejichž základě byla tato povinnost přijata a na nichž závisel výkon jejich posuzovací pravomoci. Neprokázali tedy, že měli dostatek informací, které by jim umožnily přezkoumat přiměřenost povinnosti vracet vozidla⁵⁸. Vzhledem k tomu, že spolunormotvůrci neprokázali, že by přezkoumali přiměřenost tohoto ustanovení, nemusel Soudní dvůr ověřovat, zda je přiměřené.

V roce 2024 komora vnitrostátního parlamentu (francouzská *Assemblée nationale*) poprvé využila možnosti předjímané v protokolu č. 2 podat žalobu k Soudnímu dvoru z důvodu nedodržení zásady subsidiarity s cílem žádat zrušení legislativního aktu (nařízení (EU) 2024/1351 o řízení azylu a migrace)⁵⁹.

⁵⁴ Rozsudek ze dne 2. října 2024, Crown Holdings a Crown Cork & Seal Deutschland Holdings v. Komise, T-587/22, ECLI:EU:T:2024:661, body 75–81 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku: věc C-855/24 P).

⁵⁵ Rozsudek ze dne 27. listopadu 2024, Nord Stream 2 AG v. Evropský parlament a Rada, T-526/19 RENV, ECLI:EU:T:2024:864, body 310–311 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku: věc C-118/25 P).

⁵⁶ Rozsudek ze dne 4. října 2024, Litevská republika a další v. Evropský parlament a Rada, C-541/20 až C-555/20, ECLI:EU:C:2024:818, body 218–220 a 240–244.

⁵⁷ Ustanovení čl. 1 bodu 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1055 ze dne 15. července 2020 (Úř. věst. 2020, L 249, s. 17), v rozsahu, v jakém vložilo odst. 1 písm. b) do článku 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě (Úř. věst. 2009, L 300, s. 51).

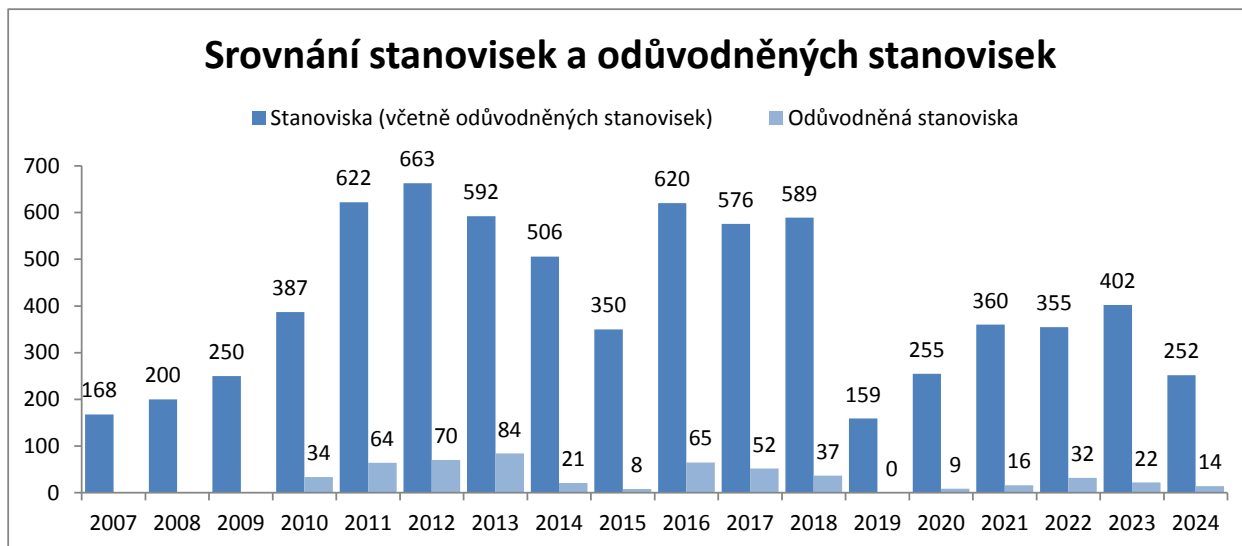
⁵⁸ Rozsudek ze dne 4. října 2024, Litevská republika a další v. Evropský parlament a Rada, body 718–737.

⁵⁹ Věc: C-553/24: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/5616/oj/eng>; řízení dosud probíhá.

3. POUŽÍVÁNÍ MECHANISMU KONTROLY SUBSIDIARITY VNITROSTÁTNÍMI PARLAMENTY

3.1 PŘEHLED

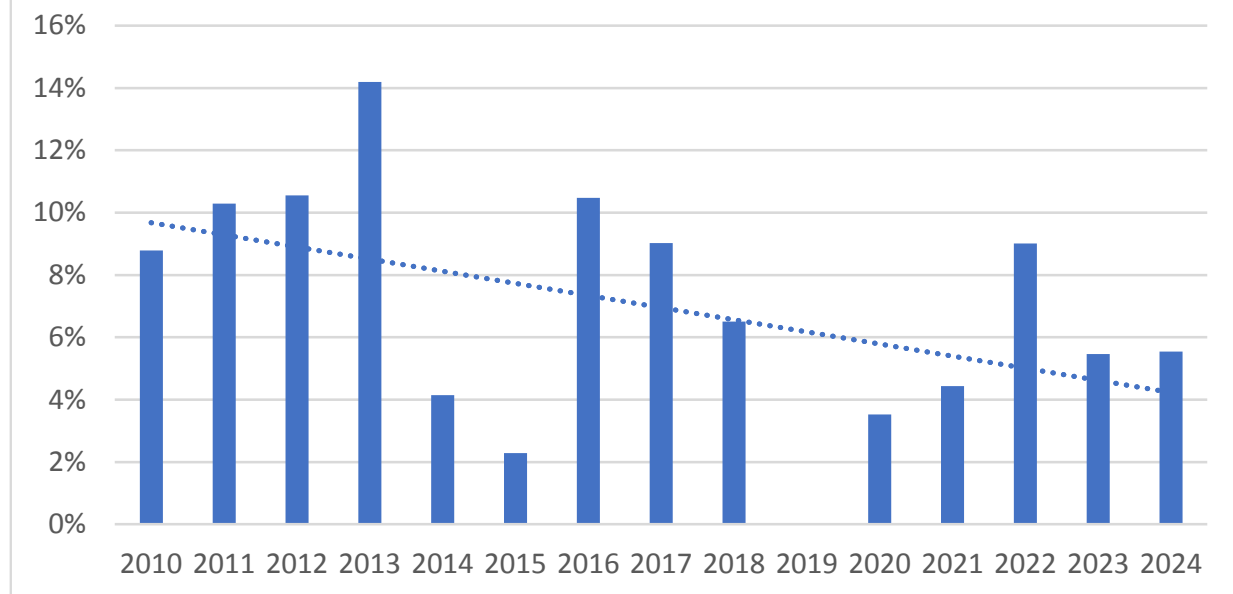
Vnitrostátní parlamenty pokračovaly v kontrole souladu legislativních návrhů se zásadou subsidiarity. V roce 2024 Komise tedy obdržela **čtrnáct odůvodněných stanovisek**⁶⁰ od vnitrostátních parlamentů⁶¹, přičemž jde o rok, v němž se měnila institucionální období, kdy nižší počet nových legislativních a politických iniciativ obvykle vede k nižšímu počtu stanovisek vnitrostátních parlamentů.



⁶⁰ Podle protokolu č. 2 může každý vnitrostátní parlament nebo kterákoli komora vnitrostátního parlamentu ve lhůtě osmi týdnů ode dne postoupení návrhu legislativního aktu v úředních jazycích EU vydat odůvodněné stanovisko uvádějící, proč soudí, že dotýčný návrh není v souladu se zásadou subsidiarity. Viz rovněž poznámka pod čarou č. 61.

⁶¹ Tento počet se vztahuje k celkovému počtu odůvodněných stanovisek obdržенých od parlamentních komor podle protokolu č. 2 v roce 2024. Pokud jde o seznam dokumentů Komise, k nimž Komise obdržela odůvodněná stanoviska, viz také přílohu 1.

Procentní podíl odůvodněných stanovisek ve vztahu ke všem obdržným stanoviskům



Pozn.: přerušovaná čára představuje lineární linii trendu.

Shodně s předchozími dvěma lety pocházela i v roce 2024 značná část všech odůvodněných stanovisek od jediného vnitrostátního parlamentu, švédského *Riksdagu*. V roce 2024 tento parlament vydal šest odůvodněných stanovisek, což představuje více než 40 % z celkového počtu. Další odůvodněná stanoviska byla v roce 2024 rozdělena mezi francouzský *Sénat* (2), irské *Houses of Oireachtas* (2), českou *Poslaneckou sněmovnu* (1), italskou *Camera dei Deputati* (1), maďarský *Országgyűlés* (1) a maltskou *Kamra tad-Deputati* (1). To znamená, že v roce 2024 vydalo odůvodněná stanoviska osm z 39 vnitrostátních parlamentů nebo komor, což je počet odpovídající předchozím letům.

Z tematického hlediska bylo těchto čtrnáct odůvodněných stanovisek obdržných v roce 2024 rozprostřeno tak, že se týkala jedenácti různých návrhů Komise, přičemž stejně jako v předchozím roce nebyla k žádnému z nich obdržena více než tři odůvodněná stanoviska. Nejvyšší počet odůvodněných stanovisek vyvolal návrh Podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT), přičemž tři odůvodněná stanoviska představují šest hlasů⁶². To se blížilo hranici, kdy Komise musí vypracovat souhrnnou odpověď⁶³, ale zdaleka ne „žluté kartě“, která by vyžadovala, aby Komise uvedla důvody pro zachování, změnu nebo stažení svého návrhu. Jediným dalším návrhem, který vyvolal více než jedno odůvodněné stanovisko, byl návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizované požadavky na transparentnost zastupování zájmů jménem

⁶² Každý vnitrostátní parlament má dva hlasy. V dvoukomorových systémech má každá komora jeden hlas.

⁶³ Komise se zavázala poskytnout souhrnnou odpověď, pokud je k návrhu vydán „významný“ počet odůvodněných stanovisek („významný“ v tomto kontextu znamená, že počet odůvodněných stanovisek odpovídá nejméně sedmi hlasům vnitrostátních parlamentů), a to i v případě, že k návrhu nebyl vydán dostatečný počet odůvodněných stanovisek k dosažení prahové hodnoty pro udělení „žluté karty“, která má za následek povinný přezkum návrhu právního aktu. Prahové hodnoty pro udělení „žluté karty“ je dosaženo, když počet odůvodněných stanovisek obdržných od vnitrostátních parlamentů představuje alespoň třetinu všech hlasů přidělených vnitrostátním parlamentům (tj. 18 z 54). U návrhů legislativních aktů předložených v prostoru svobody, bezpečnosti a práva je prahová hodnota jedna čtvrtina hlasů (14 z 54).

třetích zemí na vnitřním trhu, se dvěma odůvodněnými stanovisky představujícími čtyři hlasy. Zbývajících devět návrhů vyvolalo pouze po jednom odůvodněném stanovisku.

Následující oddíl 3.2 se zabývá nejvýznamnějšími případy návrhů, k nimž bylo vydáno více než jedno odůvodněné stanovisko. Příloha 1 obsahuje veškeré podrobnosti o všech odůvodněných stanoviscích.

3.2 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PŘÍPADY

Návrh o **Podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT)**⁶⁴ vyvolal tři odůvodněná stanoviska⁶⁵ a čtyři stanoviska v rámci politického dialogu⁶⁶, která vyjadřovala obavy ohledně rozsahu, subsidiarity a časového harmonogramu. Všechna odůvodněná stanoviska a jedno stanovisko v rámci politického dialogu uváděla, že EU nemá pravomoc v oblasti přímých daní. Většina stanovisek rovněž uváděla, že dopad tohoto návrhu na členské státy nebyl řádně posouzen a je nejasný. Několik komor zdůraznilo, jak by podle jejich názoru mohl tento návrh poškodit jejich země, například že přerozdělování zisků by bylo spíše ve prospěch velkých členských států (irské *Houses of the Oireachtas*), že jednotný základ daně by uškodil vnitrostátnímu uspořádání (německá *Bundesrat*) nebo že by návrh mohl omezit dopad vlastních vnitrostátních investic na podporu inovací (polský *Senat*). Německá *Bundesrat* rovněž odmítla možnost úlev při přeshraničních ztrátách a navrhla, aby bylo provedení návrhu odloženo s tvrzením, že v roce 2028 bude příliš brzy na sloučení všech různých daňových modelů. Italská *Camera dei Deputati* měla za to, že návrh je v souladu se zásadou subsidiarity, a obecně podpořila jeho cíle, jako je stanovení společných pravidel pro výpočet zdanitelných příjmů (velkých) skupin společností působících v EU. Současně upozornila na potřebu přijmout další opatření týkající se systémů daní z příjmů právnických osob, neboť minimální pravidla omezená na základ daně sama o sobě nestačí ke snížení nekalé daňové soutěže v EU. Různé parlamenty rovněž poukázaly na nárůst administrativní zátěže, kterou by tento návrh přinesl podnikům i správním orgánům.

Komise ve svých odpovědích trvala na tom, že návrh dodržuje zásady subsidiarity a proporcionality, neboť jeho cílem je pouze zavést společná pravidla pro stanovení zdanitelných příjmů velkých skupin společností. Uvedla, že návrh neomezuje vnitrostátní pravomoci v oblasti zdanění, neboť členské státy budou mít i nadále autonomii pro stanovení vlastních daňových sazeb a politik. K možným rizikům zavedení jednotného základu daně Komise poznamenala, že návrh vznikl, aby snížil náklady na dodržování předpisů a zároveň vytvořit rovné podmínky v celé EU. Stejně tak Komise uvedla, že díky zjednodušení a harmonizaci provedeným tímto návrhem se EU stane atraktivnější pro investice, a zabráni se tedy jakýmkoli negativním dopadům. V podobném duchu se odkázala na posouzení dopadů. To odhadovalo, že podle posledních údajů by návrh mohl snížit náklady na dodržování předpisů až o 65 %. Co se týče časového harmonogramu, Komise sice uznala, že na přizpůsobení je třeba dostatek času, ale uvedla, že návrh počítá s přechodným obdobím v délce čtyř a půl roku po navrhovaném začátku jeho uplatňování dne 1. července 2028. Upozornila také na zjednodušení správních postupů, a tím i na snížení administrativní zátěže díky jednotnému a zjednodušenému souboru pravidel pro výpočet zdanitelných příjmů. Komise rovněž zdůraznila, že cílem návrhu není dosáhnout co nejvyššího stupně harmonizace mezi vnitrostátními daňovými systémy.

⁶⁴ COM(2023) 532 final.

⁶⁵ Irské *Dáil a Seanad Éireann*, maltská *Kamra tad-Deputati*, švédský *Riksdag*.

⁶⁶ Německá *Bundesrat*, polský *Senat*, italská *Camera dei Deputati* a český *Senát*.

Návrh o **transparentnosti zastupování zájmů jménem třetích zemí**⁶⁷ vyvolal dvě odůvodněná stanoviska a pět stanovisek v rámci politického dialogu. Francouzský *Sénat*, maďarský *Országgyűlés*, italský *Senato della Repubblica* a italská *Camera dei Deputati* vyjádřily pochybnosti o vhodnosti použití článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie jako jediného právního základu směrnice. *Országgyűlés*, jakož i irské *Dáil* a *Seanad Éireann* v odůvodněných stanoviscích uvedly, že návrh porušuje zásadu subsidiarity, neboť by zavedl maximální harmonizaci a omezil prostor pro uvážení členských států. To by mohlo vést ke snížení standardů transparentnosti pro státy, které mají přísnější předpisy. S tímto argumentem se ztotožnila i *Camera dei Deputati* a francouzský *Sénat*. *Országgyűlés* zpochybnil potřebu a přidanou hodnotu jednání na úrovni EU a uvedl, že stávající vnitrostátní předpisy jsou dostatečné a že téměř polovina členských států tuto oblast vůbec neupravuje. Český *Senát* navíc požádal svou vládu, aby návrh nepodpořila, pokud nebude podstatně upraven, a nizozemská *Eerste Kamer* zaslala k návrhu seznam otázek.

Komise ve svých odpovědích vysvětlila použití článku 114 Smlouvy o fungování EU a uvedla, že návrh je vhodný pro úpravu vztahující se na poskytovatele služeb na jednotném trhu a pro řešení rozdílů mezi předpisy členských států, které ovlivňují fungování vnitřního trhu. Poukázala na to, že návrh dodržuje zásadu subsidiarity, neboť se zabývá přeshraničními otázkami, které nemohou členské státy účinně řešit samostatně. Zdůraznila také, že navrhovaná opatření jsou přiměřená cíli, jímž je zajištění transparentnosti. Komise dále vyzdvihla přidanou hodnotu regulace na úrovni EU, která zabrání roztržičnosti vnitřního trhu a bude řešit nadnárodní povahu činností zastupování zájmů třetími zeměmi, která si vyžádala koordinovaný přístup. Zdůvodnila přístup maximální harmonizace, jehož cílem je zabránit regulační arbitráži a vytvořit rovné podmínky, přičemž se sníží náklady na dodržování předpisů a zabrání „závodu o nejnižší úroveň“ v regulačních normách.

4. PÍSEMNÝ POLITICKÝ DIALOG S VNITROSTÁTNÍMI PARLAMENTY

Kromě mechanismu kontroly subsidiarity zavedeného protokolem č. 2 zahrnují vztahy Komise s vnitrostátními parlamenty řadu činností, a to zejména politický dialog zahájený v roce 2006. Tento dialog usnadňuje písemnou výměnu informací o iniciativách Komise, k nimž vnitrostátní parlamenty chtějí přispět, jakož i o otázkách, které se rozhodnou nastolit z vlastní iniciativy. V roce 2024 Komise výrazně zlepšila způsob, jakým zveřejňuje stanoviska a odůvodněná stanoviska vnitrostátních parlamentů i své odpovědi. Spustila novou online databázi⁶⁸, která uživatelům spolu s řadou možností filtrování umožňuje snadnější přístup ke kompletnímu souboru stanovisek a odpovědí od začátku činnosti Komise předsedy Junckera v roce 2014.

Navíc politický dialog zahrnuje také ústní rozměr, který je popsán v kapitole 5.

4.1 OBECNÉ POZNÁMKY

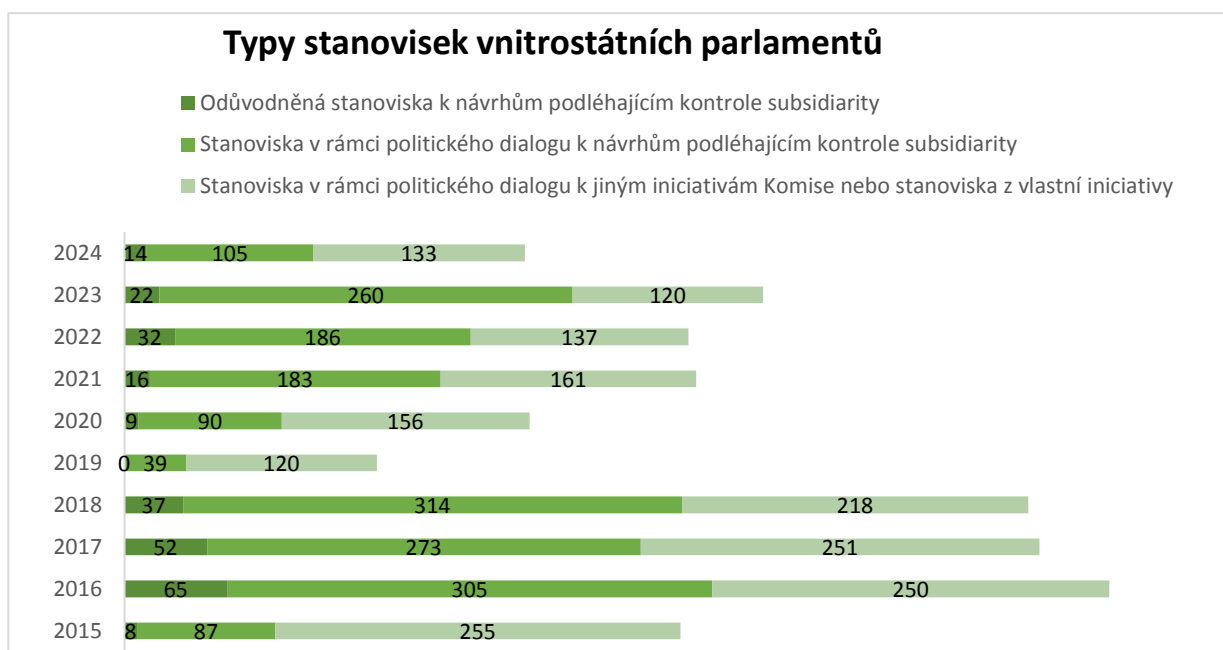
V roce 2024 zaslaly vnitrostátní parlamenty Komisi **252 stanovisek**, což je oproti 402 **stanoviskům** v roce 2023 značný pokles, který je však typický pro rok, v němž se mění institucionální období. Nicméně v porovnání s velmi výrazným výkyvem v roce 2019 – kdy bylo vydáno o 73 % méně stanovisek než v roce 2018 – byl pokles v roce 2024 mírnější – šlo pouze o 33 % menší počet stanovisek než v roce 2023. Celkový počet stanovisek obdržených během činnosti Komise pod vedením předsedkyně von der Leyenové zůstal výrazně nižší než počet

⁶⁷ COM(2023) 637 final – návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizované požadavky na transparentnost zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu a kterou se mění směrnice (EU) 2019/1937.

⁶⁸ <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/home>

stanovisek obdržených během druhého funkčního období Komise pod vedením předsedy Barrosa a Komise pod vedením předsedy Junckera.

Vnitrostátní parlamenty nadále využívaly různé způsoby komunikace, které nabízí politický dialog. V tomto ohledu stojí za zmínku zejména dvě stanoviska z vlastní iniciativy, která vzešla od litevského *Seimasu*. Tato stanoviska byla projednána na specializovaném zasedání skupiny parlamentů v rámci přípravy plenárního zasedání konference COSAC v listopadu 2024 a poté zaslána Komisi spolupodepsaná různými komorami (jedno dalšími jedenácti komorami a druhé dalšími deseti komorami). Aby byl zajištěn soulad s metodikou, kterou Komise používala v předchozích vydáních této výroční zprávy⁶⁹, představují tyto dva dokumenty celkem 23 stanovisek. Tento přístup má další důsledky, které se odrážejí v této zprávě a jsou zde okomentovány, a to například výrazně vyšší podíl stanovisek z vlastní iniciativy (36 oproti průměrným deseti v předchozích letech) nebo skutečnost, že dvě komory, které se politického dialogu s Komisí neúčastnily od roku 2016, se do něj v roce 2024 opět zapojily.



Podrobnější pohled na těchto 252 stanovisek ukazuje, že 119 (47 %) souviselo s legislativními návrhy podléhajícími mechanismu kontroly subsidiarity⁷⁰, z nichž čtrnáct bylo odůvodněných stanovisek (5,6 % z celkového počtu). Zbývajících 133 stanovisek (53 %) se týkalo především nelegislativních iniciativ (většinou sdělení, ale také bílých knih a některých veřejných konzultací) nebo se jednalo o stanoviska z vlastní iniciativy, která přímo nesouvisela s iniciativou Komise (36 stanovisek). Rozdělení je podobné jako v předchozím přechodném roce 2019.

V rámci Komise jsou na připomínky vznesené vnitrostátními parlamenty nebo komorami upozorněni příslušní členové Komise a útvary Komise, kteří rovněž vypracovávají odpovědi. V případě legislativních návrhů jsou tedy sdělovány zástupcům Komise, kteří se účastní jednání mezi spolunormotvůrci.

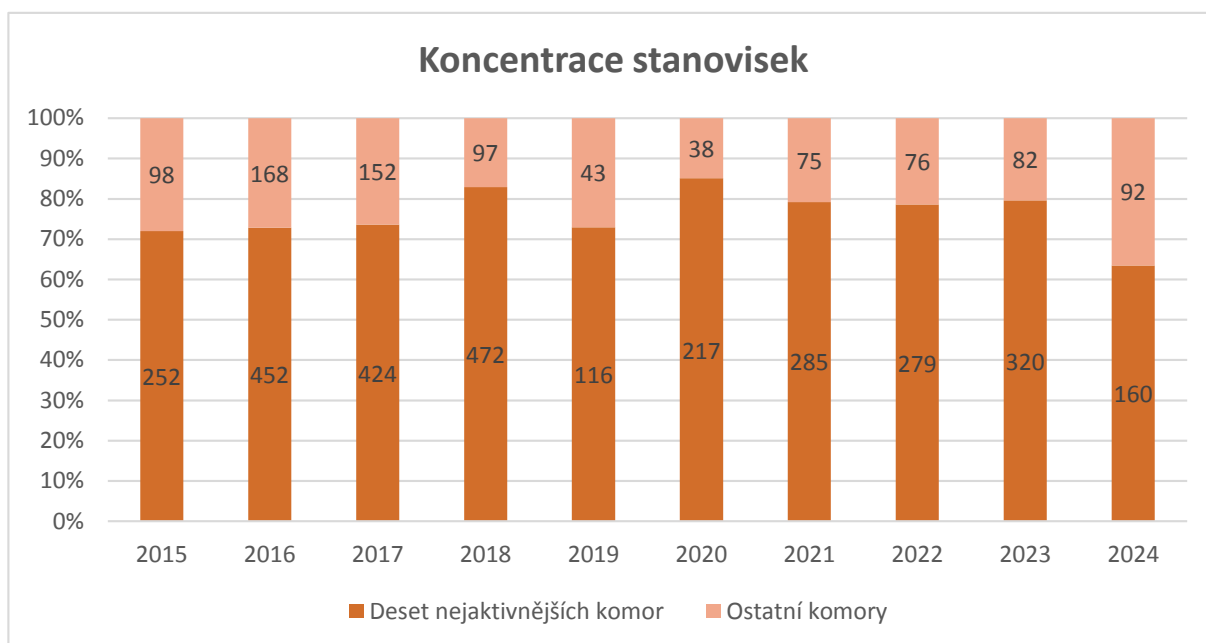
⁶⁹ Podle metodiky použité v předchozích vydáních této výroční zprávy platí, že pokud je stanovisko spolupodepsáno různými komorami, představuje tolik stanovisek, kolik komor jej podepsalo. V minulosti bylo běžné, že Komise obdržela spolupodepsaná stanoviska od komor Česka (dvoukomorový parlament), Maďarska (jednokomorový), Polska (dvoukomorový) a Slovenska (jednokomorový), což představuje šest stanovisek.

⁷⁰ Více informací o mechanismu kontroly subsidiarity a politickém dialogu viz https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/adopting-eu-law/relations-national-parliaments_cs. Legislativní návrhy týkající se oblastí politik, které spadají do výlučné pravomoci EU, nepodléhají kontrole subsidiarity ze strany vnitrostátních parlamentů.

4.2 ÚČAST A OBLAST PŮSOBNOSTI

Stejně jako v předchozích letech se počet stanovisek zaslaných Komisi jednotlivými vnitrostátními parlamenty podstatně lišil. Částečně kvůli již zmíněným spolupodepsaným stanoviskům z vlastní iniciativy se v roce 2024 počet vnitrostátních parlamentů nebo komor, které *nevydaly* žádné stanovisko, snížil⁷¹ na šest komor⁷² z 39. To znamená, že do písemného politického dialogu se *nezapojily* parlamenty pouze tří členských států⁷³. Z 33 komor, které se zapojily, tak šest⁷⁴ učinilo pouze prostřednictvím spolupodepsaných stanovisek z vlastní iniciativy.

Deset nejaktivnějších komor vydalo 160 stanovisek (63,5 % z celkového počtu). Jedná se o pozoruhodnou výjimku z trendu pozorovaného v předchozích devíti letech⁷⁵, kdy deset nejaktivnějších komor vydalo v průměru přibližně 80 % všech stanovisek. V roce 2024 představovalo deset nejaktivnějších komor rumunská *Camera Deputaților* (41), italská *Camera dei Deputati* (26), španělské *Cortes Generales* (18), německá *Bundesrat* (17), český *Senát* (16), rumunský *Senát* (15), česká *Poslanecká sněmovna* (14), francouzský *Sénat* (13), italský *Senato della Repubblica* (12) a švédský *Riksdag* (11). Devět z nich patřilo mezi nejaktivnější komory i v roce 2023. Počet stanovisek zaslaných jednotlivými komorami je uveden v příloze 2.



Stejně jako v předchozích letech se povaha stanovisek jednotlivých vnitrostátních parlamentů či komor lišila. Některé se soustředily především na ověření, zda je návrh Komise v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality⁷⁶, zatímco jiné se podrobněji vyjadřovaly k obsahu návrhů či zasílaly stanoviska z vlastní iniciativy, jež se nevztahovala ke konkrétním návrhům Komise. V roce 2024 obdržela Komise 38⁷⁷ stanovisek z vlastní iniciativy, která zahrnovala širokou škálu témat – od kosmického práva EU, ochrany vnějších hranic, znečištění vody dusičnany ze zemědělských zdrojů až po zadávání veřejných zakázek. Tématy, jimiž se zabývalo více než jedno

⁷¹ 2023: 9; 2022: 7; 2021: 8; 2020: 12; 2019: 17; 2018: 10.

⁷² Viz příloha 3.

⁷³ Vnitrostátní parlamenty v Bulharsku, Dánsku a Rakousku. 2023: 6; 2022: 5.

⁷⁴ Kyperský *Vouli ton Antiprosopon*, estonský *Riigikogu* (předchozí stanovisko obdrženo v roce 2016), lotyšský *Saeima* (předchozí stanovisko obdrženo v roce 2016), polský *Sejm*, finský *Eduskunta* a německý *Bundestag*.

⁷⁵ 2023: 80 %; 2022: 79 %; 2021: 79 %; 2020: 85 %; 2019: 73 %; 2018: 83 %; 2017: 74 %; 2016: 73 %.

⁷⁶ Například španělské *Cortes Generales* a portugalská *Assembleia da República*.

⁷⁷ Z nich 23 představovala ona dvě spolupodepsaná stanoviska z vlastní iniciativy pocházející od litevského *Seimasu* o zastavení dovozu zkapalněného zemního plynu z Ruska a o ochraně vnějších hranic.

stanovisko z vlastní iniciativy, byla společná zemědělská politika po roce 2027, situace na Blízkém východě a 20. výročí rozšíření EU v roce 2004, jakož i témata z výše uvedených spolupodepsaných stanovisek z vlastní iniciativy pocházející od litevského *Seimasu* týkajících se zastavení dovozu zkapalněného zemního plynu z Ruska a ochrany vnějších hranic. Vnitrostátní parlamenty vydaly stanoviska k různým bílým knihám o investicích do zahraničí, kontrolách vývozu, možnostech zvýšení podpory výzkumu a vývoje, které se týkají technologií s potenciálem dvojího užití a o tématu „Jak zvládnout potřeby evropské digitální infrastruktury?“. Přestože se intenzita politického dialogu v roce 2024 snížila, bylo patrné soustředění na některé návrhy, které přitahovaly značnou míru pozornosti vnitrostátních parlamentů, na rozdíl od odůvodněných stanovisek, která, jak bylo uvedeno výše, byla většinou rozptýlena mezi různé návrhy.

4.3 HLAVNÍ TÉMATA STANOVISEK V RÁMCI POLITICKÉHO DIALOGU

Nejvíce stanovisek vyvolaly tyto návrhy:

1. Pracovní program Komise na rok 2024 (deset stanovisek⁷⁸).
2. Návrh směrnice o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti materiálům pohlavního zneužívání dětí⁷⁹ (osm stanovisek).
3. Návrh revize směrnice o evropských radách zaměstnanců, návrh týkající se posílení policejní spolupráce v souvislosti s předcházením, odhalováním a vyšetřováním převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a o zvýšení podpory Europolu při předcházení těmto trestným činům a boji proti nim, návrh rámce pro zdanění příjmů (BEFIT) * a návrh týkající se transparentnosti zastupování zájmů jménem třetích zemí * (po sedmi stanoviscích).
4. Návrh směrnice o stážích a návrh, kterým se stanoví minimální pravidla pro předcházení a napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání (po šesti stanoviscích).

Kromě toho předchozí vydání této výroční zprávy vyvolalo v roce 2024 dvě stanoviska, která jsou uvedena na konci této části.

Pracovní program Komise na rok 2024⁸⁰ analyzovalo stejně jako v předchozích letech osm vnitrostátních parlamentů, na základě čehož bylo vydáno deset stanovisek (sedm v roce 2024 a tři v roce 2023⁸¹). To odpovídá počtu obdržených stanovisek k pracovnímu programu Komise na rok 2023. Tato stanoviska odrážela analýzu provedenou jednotlivými komorami ohledně priorit programu ve vztahu k jejich vlastním vnitrostátním politikám. Podle 42. pololetní zprávy konference COSAC⁸² téměř 90 % komor interně projednává pracovní program Komise na různých úrovních: téměř vždy na úrovni výborů pro záležitosti EU, přibližně polovina z nich v ostatních výborech a více než třetina na plenárních zasedáních.

Stanoviska vnitrostátních parlamentů k pracovnímu programu na rok 2024 odhalila shodu na klíčových výzvách EU. Široké podpory se dostalo Ukrajině, rozvoji Strategie pro evropský

⁷⁸ V roce 2023 byla přijata tři.

⁷⁹ V příloze 3 jsou uvedeny iniciativy Komise, k nimž bylo vydáno alespoň pět stanovisek. Stanoviska k návrhům označeným hvězdičkou (*) nebyla do tohoto oddílu zařazena, protože k nim byla rovněž vydána nejméně tři odůvodněná stanoviska, a jsou tedy již zahrnuta v oddíle 3.2 této zprávy.

⁸⁰ COM(2023) 638 final – sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Pracovní program Komise na rok 2024 Jak dosáhnout stanovených cílů a připravit se na budoucnost.

⁸¹ V roce 2024 zaslaly svá stanoviska chorvatský *Hrvatski Sabor*, nizozemské *Eerste a Tweede Kamer*, litevský *Seimas*, lucemburská *Chambre des Députés*, slovenská *Národná rada* a rumunská *Camera Deputaţilor*. Francouzský *Sénat*, rumunský *Senát* a švédský *Riksdag* zaslaly svá stanoviska v prosinci 2023.

⁸² <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a89279be0201927ba2f1630010/42nd+Bi-annual+Report+of+COSAC+final+version+adopted.pdf>

obrný průmysl a urychlení procesu rozšíření na základě zásluh a hodnot EU. Mnohé komory vyzdvihly význam zahraničněpolitických partnerství, například s Afrikou, a pokračující podpory Východního partnerství a jižního sousedství. Shodly se také v tom, že je třeba se zabývat změnou klimatu a zaměřit se při tom na stanovení cíle snížení emisí do roku 2040 a zajištění spravedlivé transformace. Několik komor zdůraznilo význam vodohospodářské odolnosti, udržitelného zemědělství a potravinového zabezpečení. Kromě toho panovala shoda na potřebě držet krok s umělou inteligencí a regulovat její využívání, jakož i na řešení problémů v oblasti migrace nebo pohlavního zneužívání a pohlavního vykořisťování dětí online, přičemž zazněly výzvy k vytvoření ucelených rámců a posílení spolupráce mezi členskými státy i na mezinárodní úrovni. Mezi další klíčové oblasti, v nichž došlo ke shodě, patřil význam vzdělávání spolu s návrhem společného evropského diplomu a potřeba snížit byrokratickou a administrativní zátěž v zájmu podpory konkurenceschopnosti a růstu. Celkově stanoviska zdůraznila potřebu koordinovaného evropského přístupu k řešení těchto naléhavých problémů a v zájmu podpory silnější a odolnější Evropy.

Komise ve svých odpovědích potvrdila svůj závazek nadále podporovat Ukrajinu a zároveň se připravovat na úspěšné rozšíření EU, jehož cílem je napomáhat dlouhodobému míru a stabilitě v Evropě. Podtrhla skutečnost, že rozšíření bude i nadále založeno na zásluhách a také respektování základních hodnot – včetně lidských práv a právního státu. Ty budou i nadále představovat základní podmínky pro vstup do EU. Komise uvítala podporu svých opatření v oblasti obrany, přičemž vyzdvihla předložení vůbec první Strategie pro evropský obranný průmysl a vyzvala členské státy ke zvýšení investic týkajících se obrany. Zmínila také svůj návrh na aktualizaci právního rámce pro boj proti převaděčství migrantů, čímž dala najevo své odhodlání řešit problémy související s migrací. Komise rovněž zdůraznila své odhodlání zajistit, aby bylo zelené transformace dosaženo spravedlivým a inkluzivním způsobem a aby byly realizovány klíčové iniciativy na podporu digitální agendy. Cílem těchto iniciativ je posílit odolnost Evropy a snížit administrativní zátěž, což přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti evropských podniků. Co se týká zemědělství, Komise vyzdvihla zahájení strategického dialogu o budoucnosti zemědělství EU jako cennou příležitost k navázání spolupráce se zemědělci a dalšími klíčovými zúčastněnými stranami.

Návrh směrnice o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti materiálům pohlavního zneužívání dětí⁸³ vyvolal osm stanovisek, z toho jedno odůvodněné stanovisko. Česká *Poslanecká sněmovna* a italská *Camera dei Deputati* zpochybnily potřebu jednat na úrovni EU a uvedly, že některé aspekty návrhu překračují pravomoci Unie. Francouzský *Sénat* rovněž namítal, že ustanovení, jako je například definice „materiálů pohlavního zneužívání dětí“, se nepřiměřeně dotýkají vnitrostátních pravomocí. Na druhou stranu rumunská *Camera Deputaţilor* poznamenala, že návrh nekriminalizuje jako samostatné trestné činy „sexuální vydírání“ či „revenge porn“ (pornografii zveřejněnou z pomsty), přestože uznává, že jsou stále rozšířenější. Několik komor (italská *Camera dei Deputati*, francouzský *Sénat*, rumunská *Camera Deputaţilor*) zpochybnilo ustanovení návrhu, které by umožnilo nevládním organizacím odhalovat a analyzovat materiály pohlavního zneužívání dětí, s odkazem na možný střet zájmů nebo na to, že jde spíše o úkol pro vnitrostátní orgány. Německá *Bundesrat* poznamenala, že vznikem Střediska EU pro prevenci a potírání pohlavního zneužívání dětí se vybuduje další centrální řídicí kapacita na úrovni EU, ale neměla by se tím vytvořit další administrativní zátěž pro členské státy.

Komise ve svých odpovědích trvala na postoji, že návrh je v souladu se zásadou subsidiarity. Zdůraznila, že na jednání spočívající ve vyhrožování sdílením materiálů pohlavního zneužívání dětí za účelem získání dalších těchto materiálů se vztahují jiná ustanovení návrhu. Pokud jde o

⁸³ COM(2024) 60 final – návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti materiálům pohlavního zneužívání dětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV (přepřacované znění).

úlohu nevládních organizací, Komise upřesnila, že nebudou přebírat úkoly, které by měly plnit vnitrostátní orgány. Příslušná ustanovení byla naopak nezbytná k zajištění právní jistoty pro činnost vnitrostátních horkých linek a podobných organizací. Komise vzala na vědomí návrh německé *Bundesrat* na snížení povinností týkajících se shromažďování údajů požadovaných v návrhu, přičemž trvala na tom, že shromažďování údajů o prevenci a poskytování pomoci obětem je nezbytné pro posouzení účinnosti opatření přijatých v této oblasti.

Několik vnitrostátních parlamentů vydalo stanoviska k návrhu nařízení⁸⁴ (sedm stanovisek, z toho jedno odůvodněné stanovisko) o **posílení policejní spolupráce v souvislosti s předcházením, odhalováním a vyšetřováním převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a o zvýšení podpory Europolu při předcházení těmto trestným činům a boji proti nim** a směrnice⁸⁵ (šest stanovisek) o **minimálních pravidlech pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a boji proti takovému napomáhání**. Švédský *Riksdag* ve svém odůvodněném stanovisku uvedl, že některé aspekty návrhu příliš zasahují do pravomocí členských států, a vyzval k důkladnější analýze potřebnosti a přiměřenosti navrhovaných opatření, zejména rozšíření operativního mandátu Europolu. Namítal, že k návrhu nebylo přiloženo posouzení dopadů. Německá *Bundesrat* rovněž kritizovala skutečnost, že samotné nařízení by zřídilo středisko při Europolu, přičemž se domnívala, že toto rozhodnutí by mělo být ponecháno na správní radě Europolu, a konstatovala, že návrh by celkově měl být přezkoumán z hlediska dodržení zásady proporcionality. Vyzvala k vyjasnění úkolů agentur Europol, Eurojust a Frontex, jakož i pravomocí odborníků a styčných úředníků vyslaných do nového střediska. Italská *Camera dei Deputati* uvítala rozšíření dosahu jurisdikce EU v této oblasti, vyjádřila však obavy ohledně možné administrativní zátěže spojené se shromažďováním a vykazováním statistických údajů. Rovněž se vyslovila pro přeformulování výjimek pro humanitární činnosti. Obě české komory návrhy sice obecně podpořily, ale vyjádřily obavy z možného zatížení státního rozpočtu a sociálního prostředí, jakož i potřebu některých upřesnění a harmonizace trestných činů a sankcí. Rumunská *Camera Deputaților* zdůraznila, že je důležité jasně rozlišovat mezi napomáháním nelegální migraci a poskytováním humanitární pomoci, a vyzvala k zajištění ochrany práv migrantů a pomoci. Nizozemská *Eerste Kamer* zaslala soubor otázek od politických skupin k oběma návrhům a vyjádřila obavy ohledně rozšíření mandátu Europolu a jeho přiměřenosti. Několik parlamentních skupin ve svých otázkách rovněž vyjádřilo obavy ohledně dopadu na organizace poskytující humanitární pomoc, které – podle jejich názoru – byly v posledních letech systematicky kriminalizovány, a vyzvalo k vyjasnění rozdílu mezi humanitární pomocí a obchodováním s lidmi.

Komise ve svých odpovědích upřesnila, že středisko, které má být vytvořeno, zlepší koordinaci a podporu členských států v boji proti převaděčství migrantů a obchodování s migranty. Ve svých odpovědích švédskému *Riksdagu* a německé *Bundesrat* zdůraznila, že návrhy jsou nezbytné a přiměřené pro účinný boj proti převaděčství migrantů a obchodování s migranty vzhledem k nadnárodní povaze těchto trestných činů. Navíc vzala na vědomí návrh italské *Camera dei Deputati* na upřesnění výjimky pro humanitární činnosti.

⁸⁴ COM(2023) 754 final – návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o posílení policejní spolupráce v souvislosti s předcházením, odhalováním a vyšetřováním převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a o zvýšení podpory Europolu při předcházení těmto trestným činům a boji proti nim a o změně nařízení (EU) 2016/794.

⁸⁵ COM(2023)755 final – návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální pravidla pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání a kterou se nahrazuje směrnice Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV.

Návrh **směrnice o stážích**⁸⁶ vyvolal sedm stanovisek, z toho jedno odůvodněné stanovisko⁸⁷. Ve svém odůvodněném stanovisku měl švédský *Riksdag* za to, že návrh je příliš dalekosáhlý a přesahuje pravomoci EU, pokud jde o vzdělávání a přístup k sociálnímu zabezpečení a mzdám, a nezohledňuje různé systémy a podmínky v členských státech. Ve stanoviscích v rámci politického dialogu několik komor poukázalo na to, že definice stáže v návrhu není slučitelná s jejich vnitrostátními právními předpisy, a považovaly za nutné vyjasnit oblast působnosti směrnice. Jedna komora požadovala objasnění použitelnosti směrnice na stážisty ze zemí mimo EU. Dvě komory pouze potvrdily soulad návrhu se zásadou subsidiarity.

Komise ve svých odpovědích zdůraznila, že návrh se týká výhradně pracovních podmínek stážistů a nemá vliv na otázky související s obsahem vzdělávání nebo odborné přípravy stážistů ani na přístup stážistů k sociálnímu zabezpečení. Kromě toho ve zprávě o posouzení dopadů⁸⁸, jež byla přiložena k návrhu, uznala různorodost regulačních přístupů členských států k různým typům stáží. Komise zopakovala, že návrh nevyžaduje, aby členské státy změnilly klasifikaci statusu, který je stážistům přiznán podle vnitrostátního práva, nebo aby vytvořily nový status. V definici „stáže“ Komise záměrně vynechala zmínku o „pracovním poměru“, aby se vyhnula mezerám při uplatňování směrnice na předcházení zastírání řádných pracovních poměrů stážemi. Komise rovněž potvrdila, že návrh se bude vztahovat na stážisty ze zemí mimo EU, kteří vykonávají stáž v EU.

Návrh směrnice o **zřizování a fungování evropských rad zaměstnanců a účinném prosazování práv na nadnárodní informování a projednání**⁸⁹ se setkal se značnou pozorností vnitrostátních parlamentů a vyvolal sedm stanovisek⁹⁰. Dvě komory zaslaly příznivá stanoviska, zatímco čtyři komory vyjádřily obavy, že navrhovaná opatření zvýší regulační zátěž a náklady pro společnosti, což může mít dopad na jejich konkurenceschopnost. Některé komory rovněž požádaly o vyjasnění definice nadnárodních otázek. Několik komor souhlasilo s potřebou dosáhnout genderové vyváženosti, ale spatřovaly problémy v pevných genderových kvótách v evropských radách zaměstnanců.

Komise ve svých odpovědích vysvětlila, že cílem návrhu je zlepšit účinnost rámce pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci na nadnárodní úrovni a zvýšit přidanou hodnotu evropských rad zaměstnanců pro zaměstnance a společnosti. Ve svém posouzení dopadů zvážila různé možnosti politiky a nenalezla žádné důkazy o možných negativních dopadech na náklady a cenovou konkurenceschopnost společností, jejich mezinárodní konkurenceschopnost a schopnost inovovat. Komise poukázala na to, že definice nadnárodních otázek v návrhu vyžaduje příčinnou souvislost mezi opatřeními navrženými v jednom členském státě a důsledky vzniklémi v jiném členském státě. Mělo se tak zabránit tomu, aby v evropských radách zaměstnanců byly projednávány čistě místní otázky, a zároveň zajistit, že tyto rady budou zapojeny v případech, kdy důsledky rozhodnutí vedení pravděpodobně ovlivní pracovníky ve více než jednom členském státě. Pokud jde o genderovou vyváženost, Komise poukázala na navrhovaná ustanovení, podle

⁸⁶ COM(2024) 132 final – návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšování a prosazování pracovních podmínek stážistů a boji proti zastírání řádných pracovních poměrů stážemi („směrnice o stážích“).

⁸⁷ Švédský *Riksdag* (odůvodněné stanovisko), italská *Camera dei Deputati* (dvě stanoviska, jedno pouze ke COM(2024) 132 final a jedno odkazující také na COM(2024) 133 final), italský *Senato*, rumunský *Senat*, španělské *Cortes Generales*, portugalská *Assembleia da República*.

⁸⁸ SWD(2024) 67 final.

⁸⁹ COM(2024) 14 final – návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2009/38/ES, pokud jde o zřizování a fungování evropských rad zaměstnanců a účinné prosazování práv na nadnárodní informování a projednání.

⁹⁰ Česká *Poslanecká sněmovna*, italská *Camera dei Deputati*, italský *Senato*, rumunský *Senat*, německá *Bundesrat*, irské *Houses of the Oireachtas*, španělské *Cortes Generales*.

nichž se vyjednávající strany snaží dosáhnout genderové vyváženosti, je-li to v konkrétní situaci právně a fakticky proveditelné, aniž by tím byly dotčeny vnitrostátní právní předpisy o volbě zástupců zaměstnanců.

Výroční zpráva za rok 2022 o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality a o vztazích s vnitrostátními parlamenty⁹¹ vyvolala dvě stanoviska, která byla zaslána v roce 2024. Švédský *Riksdag*⁹² se zajímal, i) proč počet odůvodněných stanovisek v posledních letech klesal, přičemž poukázal na to, že od roku 2010 se zdůvodnění poskytovaná Komisí ohledně souladu jejích návrhů se zásadou subsidiarity zřetelně zlepšila; ii) zda vnitrostátní parlamenty, které nepředloží žádné námítky v rámci mechanismu kontroly subsidiarity, tak nečiní proto, že žádné nemají, anebo proto, že tento mechanismus nepovažují za účinný nebo vhodný; a iii) zda tyto parlamenty využívají alternativní způsoby uplatňování vlivu. Italská *Camera dei Deputati*⁹³ kritizovala zprávu Komise za nedostatek statistických údajů a informací o různých aspektech reakcí Komise na stanoviska vnitrostátních parlamentů, jako je například hodnocení jejich kvality. Vyzvala také k posílení vazeb mezi Komisí a vnitrostátními parlamenty a předložila několik doporučení ke zlepšení legislativního procesu, včetně podrobnějšího zdůvodňování návrhů, většího zapojení vnitrostátních parlamentů a lepšího posuzování dopadů. Zdůraznila také potřebu větší transparentnosti činnosti Rady a přístupu k jejím dokumentům a navrhla zahájit diskusi o účelu a metodách právních předpisů EU, zejména s ohledem na možné rozšíření EU.

Tato stanoviska je třeba vnímat ve spojení s požadavky a návrhy, které vnitrostátní parlamenty společně vyjádřily v příspěvku LXXII. plenárního zasedání konference COSAC v říjnu 2024⁹⁴. Komise reagovala⁹⁵ na obavy ohledně nižšího počtu odůvodněných stanovisek vnitrostátních parlamentů vysvětlením, že jeho pravděpodobnou příčinou je úspěšné uplatňování jejího programu a nástrojů v oblasti zlepšování právní úpravy a důslednější kontrola dodržování subsidiarity během přípravy jejích iniciativ. Podobně poukázala na to, že se tento pokles nezdá být důsledkem stejné míry poklesu kontrol subsidiarity ze strany vnitrostátních parlamentů, protože většina stanovisek, která vydaly v rámci politického dialogu v předchozích třech letech, se týkala návrhů podléhajících kontrole subsidiarity a v mnoha z těchto stanovisek bylo výslovně uvedeno, že legislativní návrhy jsou v souladu se zásadou subsidiarity. Toto zjištění bylo podpořeno odpověďmi vnitrostátních parlamentů na dotazník k přípravě 42. pololetní zprávy konference COSAC a stanovisky a odůvodněnými stanovisky obdrženými Komisí, z nichž vyplývá, že od roku 2019 provedlo kontrolu subsidiarity nejméně 29 komor z 39 (21 vnitrostátních parlamentů z 27). Odůvodněná stanoviska nejsou jediným prostředkem k vyjádření výsledků kontroly subsidiarity, kterou provádějí vnitrostátní parlamenty.

V této souvislosti Komise připomněla důležitou úlohu, již mají vnitrostátní parlamenty v evropském ústavním rámci a při utváření politik EU. Rovněž zdůraznila svou podporu vnitrostátním parlamentům a jejich kontrole subsidiarity, projevující se mimo jiné tím, že poskytuje podrobné odpovědi na jejich stanoviska a upozorňuje na jejich obavy příslušné členy

⁹¹ COM(2023) 640 final, zveřejněna v říjnu 2023.

⁹² <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20392> (verze v SE: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20391>)

⁹³ <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20388> (verze v IT: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20387>).

⁹⁴ Viz oddíl 5.2.

⁹⁵ C(2024) 5649 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20407> (verze v SE: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/20408>) a C(2024) 7221 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21001> (verze v IT: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21000>).

Komise a jejích útvarů. Komise rovněž podtrhla význam politického dialogu s vnitrostátními parlamenty, který jim umožňuje přispívat k evropskému rozhodovacímu procesu, a konstatovala, že mnoho vnitrostátních parlamentů této příležitosti využívá a zapojuje se v dřívějších fázích tohoto procesu. Komise vyzvala vnitrostátní parlamenty, aby se účastnily jejích výzev k předložení podkladů a veřejných konzultací, a vyjádřila ochotu posílit dialog s vnitrostátními parlamenty prostřednictvím zavedených komunikačních kanálů a způsobů spolupráce. Pokud jde o kvalitu jejích odpovědí na stanoviska vnitrostátních parlamentů, Komise⁹⁶ připomněla 37. pololetní zprávu konference COSAC⁹⁷, podle níž „naprostá většina [komor vnitrostátních parlamentů] uvedla, že Evropská komise se v rámci politického dialogu ve většině případů zabývala otázkami vznesenými v jejích stanoviscích“.

5. KONTAKTY, NÁVŠTĚVY, ZASEDÁNÍ, KONFERENCE A JINÉ ČINNOSTI

5.1 Návštěvy Komise ve vnitrostátních parlamentech a setkání s vnitrostátními parlamenty

Ústní politický dialog mezi Komisí a vnitrostátními parlamenty zahrnuje různé formy. Patří sem vzájemné návštěvy členů Komise a vnitrostátních parlamentů, účast členů Komise na zasedáních meziparlamentních výborů pořádaných Evropským parlamentem a na konferencích, např. pořádaných konferencí COSAC, brífinky Komise pro stálé zástupce vnitrostátních parlamentů v Bruselu a pravidelné výměny informací o pracovních programech Komise.

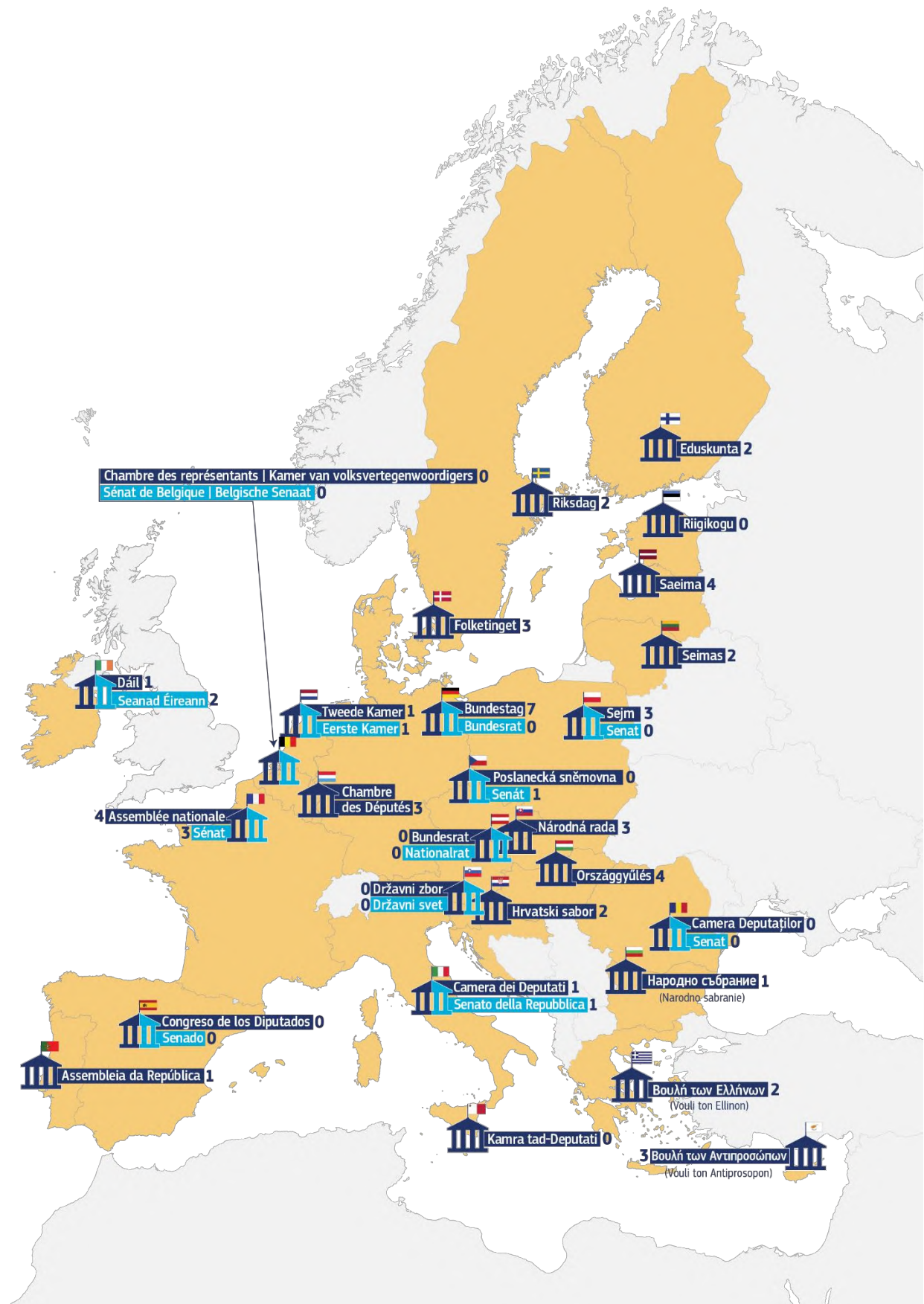
V roce 2024 se členové Komise zúčastnili 57 návštěv vnitrostátních parlamentů a setkání s delegacemi vnitrostátních parlamentů, které zahrnovaly většinu komor (24 z 39). Jde o menší počet než v předchozích čtyřech letech (127 návštěv v roce 2023, 143 v roce 2022, 130 v roce 2021, 101 v roce 2020), nicméně je velmi podobný počtu návštěv a setkání v předchozím přechodném roce (2019): 55. V roce 2024 Komisi také navštívilo více skupin zaměstnanců – v některých případech smíšených s poslanci – z různých vnitrostátních parlamentů, kteří měli zájem získat informace z první ruky o způsobech interakce a stávajících komunikačních kanálech mezi Komisí a vnitrostátními parlamenty⁹⁸.

⁹⁶ C(2024) 7221 final, <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21001> (verze v IT: <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/documents/download/21000>).

⁹⁷ 37. pololetní zpráva konference COSAC – Developments in European Union Procedures and Practices Relevant to Parliamentary Scrutiny (Vývoj postupů a praxe Evropské unie v oblasti parlamentní kontroly). <https://ipexl.europarl.europa.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d29087ee8684c017f0e1b03990203/37th+Bi-annual+Report+of+COSAC.pdf> (strana 7).

⁹⁸ Tyto posledně uvedené návštěvy nejsou zohledněny v níže uvedené mapě.

**Počet návštěv členů Komise a jejich setkání s vnitrostátními parlamenty
v roce 2024 (celkem za všechny členské státy: 57)**



5.2 Meziparlamentní zasedání a konference

V roce 2024 se členové Komise zúčastnili následujících meziparlamentních zasedání a konferencí⁹⁹:

- konference COSAC¹⁰⁰,
- Evropského parlamentního týdne¹⁰¹,
- Skupiny pro společnou parlamentní kontrolu Europolu¹⁰²,
- různých meziparlamentních konferencí¹⁰³.

Ve sledovaném období se konala dvě zasedání předsedů konference COSAC (v lednu a červenci) a dvě její plenární zasedání (v březnu a říjnu) v Belgii a Maďarsku, které v té době předsedaly Radě Evropské unie. Po každém plenárním zasedání byly vydány závěry¹⁰⁴, příspěvek¹⁰⁵ a pololetní zpráva. Jeden z oddílů příspěvku vydaného v návaznosti na březnové plenární zasedání konference COSAC byl určen za společný podnět vnitrostátních parlamentů ke strategickým směrům na období 2024–2029, což se během předchozích změn institucionálních období v letech 2014 a 2019 nestalo. Komise poskytla na příspěvky přijaté konferencí COSAC písemné odpovědi¹⁰⁶.

Zasedání konference COSAC v roce 2024 se věnovala tématům i) priorit dvou předsednictví Rady (belgického a maďarského); ii) evropského pilíře sociálních práv; iii) rozšíření a jeho dopadu na budoucnost EU; iv) přezkumu volebního období 2019–2024 a výhledu pro Strategickou agendu Rady na období 2024–2029; v) politiky rovnosti žen a mužů a zastoupení žen a mužů v parlamentu; vi) otevřené strategické autonomie, demokracie a právního státu; vii) současného stavu procesu rozšíření EU o západní Balkán a země východní Evropy; viii) stavu EU v roce změny institucionálních období a patnácti let uplatňování Lisabonské smlouvy; xi) evropských demografických trendů a reakce na vnitrostátní i evropské úrovni a x) evropské bezpečnosti a obrany. Komisaři Schmit, Breton a Várhelyi se zúčastnili dvou zasedání konference COSAC a

⁹⁹ Podrobnější informace viz zpráva Evropského parlamentu o vztazích mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports.html>

¹⁰⁰ Konference COSAC, v níž má Komise status pozorovatele, je jediným meziparlamentním fórem zakotveným ve Smlouvách (v protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v EU). Další informace viz <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conferences/cosac>

¹⁰¹ Na Evropském parlamentním týdnu se scházejí poslanci z EU, kandidátských a pozorovatelských zemí, aby diskutovali o hospodářských, rozpočtových, environmentálních a sociálních otázkách. V roce 2024 se konal ve dnech 12.–13. února. Na úvodním zasedání vystoupil s hlavním projevem výkonný místopředseda Dombrovskis. Komisařka McGuinnessová uvedla výměnu názorů s pozvanými tvůrci politik na meziparlamentním setkání výborů Hospodářského a měnového výboru. Komisař Hahn přednesl úvodní poznámky při zasedání na téma „Lessons learned from NextGenerationEU: national and EU perspectives on how the EU budget can react in times of crisis (Poučení z nástroje NextGenerationEU: vnitrostátní a uniijní pohled na možnosti reakce rozpočtu EU v době krize)“ na meziparlamentním setkání výborů Rozpočtového výboru.

¹⁰² Skupina pro společnou parlamentní kontrolu Europolu se sešla na svém 14. a 15. zasedání ve dnech 18. a 19. února v Gentu (Belgie) a dne 12. listopadu v Evropském parlamentu. Prvního zasedání se osobně zúčastnila komisařka Johanssonová a během druhého zasedání přednesla videoposelství.

¹⁰³ Meziparlamentní konference pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a společnou bezpečnostní a obrannou politiku (SZBP/SBOP), která se konala ve dnech 9. a 10. září, se zúčastnili komisař Várhelyi a vysoký představitel / místopředseda Borrell. Komisařka Ferreira přednesla videoposelství na meziparlamentní konferenci o „SECG (stabilitě, hospodářské koordinaci a správě v EU)“ (v říjnu).

¹⁰⁴ [Závěry přijaté na LXXI. zasedání konference COSAC](#) a [závěry přijaté na LXXII. zasedání konference COSAC](#) (v EN a FR).

¹⁰⁵ [Příspěvek přijatý na LXXI. zasedání konference COSAC](#) a [příspěvek přijatý na LXXII. zasedání konference COSAC](#) (v EN a FR).

¹⁰⁶ [Odpověď Komise na příspěvek přijatý na LXXI. zasedání konference COSAC \(příloha\)](#) a [odpověď Komise na příspěvek přijatý na LXXII. zasedání konference COSAC \(příloha\)](#) (k dispozici v EN).

výkonný místopředseda Šefčovič přednesl na LXXII. plenárním zasedání videoposelství, v němž zdůraznil, že vnitrostátní parlamenty budou i v následujících pěti letech dále hrát vedoucí úlohu.

Vnitrostátní parlamenty v příspěvku LXXII. plenárního zasedání konference COSAC v říjnu 2024 společně formulovaly řadu požadavků a návrhů, pokud jde o jejich zapojení do tvorby politik EU. Především vyzvaly k i) tomu, aby pro ně bylo zavedeno nepřímé právo legislativního podnětu v podobě „zelené karty“; ii) lepšímu přístupu k dokumentům Rady; iii) pravidelné účasti členů Komise na zasedáních konference COSAC; iv) intenzivnějšímu dialogu mezi vnitrostátními parlamenty a Komisí, zejména v době, kdy Komise vypracovává strategické směry a roční pracovní programy; a v) usnadnění kontroly subsidiarity prodloužením lhůty poskytnuté vnitrostátním parlamentům z osmi na deset týdnů a snížením prahové hodnoty pro udělení „žluté karty“ na jednu čtvrtinu zaslaných hlasů.

Komise ve své odpovědi souhlasila s konferencí COSAC, že vnitrostátní parlamenty hrají klíčovou roli při posilování demokratických hodnot, vyjádřila připravenost dále rozvíjet dialog s nimi a vyzvala je, aby se zapojily do politického procesu dříve – již v době, kdy se o právních předpisech na úrovni EU uvažuje a připravují se. V tomto ohledu Komise ocenila společný podnět vnitrostátních parlamentů ke Strategické agendě na období 2024–2029 prostřednictvím příspěvku LXXI. konference COSAC a podpořila tento typ společného zapojení v budoucnosti. Uvítala rovněž stanoviska a informace v rámci politického dialogu, které vnitrostátní parlamenty poskytly ohledně svých vlastních priorit v souvislosti s body, jež se odrážejí v přijatých pracovních programech Komise. Tento podnět může také představovat včasný prvek kontroly prováděné vnitrostátními parlamenty z hlediska dodržování subsidiarity v právních předpisech EU. Komise vzala na vědomí návrh konference COSAC na další posílení kontroly subsidiarity ze strany vnitrostátních parlamentů prodloužením lhůty z osmi na deset týdnů a snížením prahové hodnoty pro udělení „žluté karty“. Domnívala se však, že bezprostředněji než tato opatření, která by vyžadovala změny Smlouvy, se již nabízejí možnosti, jak dále zlepšit uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality v právních předpisech EU, a to pomocí intenzivnějšího politického dialogu a meziparlamentních setkání vnitrostátních parlamentů a Komise¹⁰⁷.

6. ÚLOHA REGIONÁLNÍCH PARLAMENTŮ

Regionální parlamenty nepřímo přispívají ke kontrole subsidiarity. Podle protokolu č. 2 vnitrostátní parlamenty při provádění analýzy subsidiarity u návrhů legislativních aktů EU s ohledem na vydávání odůvodněných stanovisek konzultují podle potřeby regionální parlamenty, které mají zákonodárnou pravomoc.

Poslanci regionálních parlamentů jsou zastoupeni také v Evropském výboru regionů. Ten provádí monitorovací činnosti prostřednictvím sítě pro sledování subsidiarity a její online platformy, která je určena k podpoře zapojení regionálních parlamentů se zákonodárnou pravomocí do mechanismu včasného varování při porušení subsidiarity (REGPEX)¹⁰⁸.

¹⁰⁷ Stejně jako v roce 2023 nebyla ani v roce 2024 využita možnost organizovat neformální online výměny názorů s členy Komise v rámci konference COSAC, která byla zavedena v roce 2021 a pokračovala v roce 2022.

¹⁰⁸ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>. Více informací o činnosti Evropského výboru regionů v oblasti kontroly subsidiarity viz oddíl 2.4.

Přestože Smlouvy výslovně nestanovují přímou interakci mezi Komisí a regionálními parlamenty, Komise bere jejich příspěvní v potaz a odpovídá na ně. Některé regionální parlamenty¹⁰⁹ Komisi nadále předkládaly usnesení: 38 usnesení v roce 2024 oproti 32 v roce 2023, 72 v roce 2022, 50 v roce 2021 a 33 v roce 2020. Některé z nich se zaměřily na konkrétní sdělení¹¹⁰ a návrhy¹¹¹ Komise, zatímco jiné se dotkly různých dalších aktuálních otázek. Další se účastnily také veřejných konzultací Komise, ačkoli tento kanál zatím aktivně využíval pouze jeden regionální parlament, který poskytl odpovědi na několik veřejných konzultací zahájených Komisí¹¹². Jeden regionální parlament využil jiný kanál a předložil pět stanovisek prostřednictvím svého vnitrostátního parlamentu¹¹³.

7. ZÁVĚR

Rok 2024 byl přechodným rokem, což se projevilo v různých aspektech vztahů mezi Komisí a vnitrostátními parlamenty. V porovnání s předchozími čtyřmi lety to znamenalo, že vnitrostátní parlamenty vydaly méně stanovisek, i když pokles nebyl tak prudký jako v předchozím přechodném roce 2019. Relativně méně bylo stanovisek k návrhům podléhajícím kontrole subsidiarity; návštěv a setkání proběhlo méně, avšak téměř stejně tolik jako v předchozím přechodném roce; a členové Komise se méně často účastnili meziparlamentních akcí.

Většinu odůvodněných stanovisek opět vydal jeden vnitrostátní parlament, v tomto případě švédský *Riksdag*. Vnitrostátní parlamenty nadále projevovaly velký zájem o pracovní program Komise a vydaly deset stanovisek k pracovnímu programu Komise na rok 2023, což je stejný počet jako v případě jeho vydání na rok 2022. Regionální parlamenty pokračovaly v interakci s Komisí a zaslaly o něco více usnesení k různým aktuálním otázkám než v předchozím roce.

Pozoruhodný a částečně nový vývoj v roce 2024, pokud jde o témata, jimiž se zabývá tato zpráva:

¹⁰⁹ Regionální parlamenty: Valonska, regionu hlavního města Bruselu a německy mluvícího společenství Belgie (Belgie); Bavorska a Porýní-Falce (Německo); Baleárských ostrovů, Baskicka a Navarry (Španělsko); Regionu Emilia-Romagna (Itálie); Salcburska a Horního Rakouska (Rakousko); Podkarpatska (Polsko); Evropská konference předsedů německých a rakouských regionálních parlamentů, Regionální shromáždění Jižního Tyrolska, Parlament německy mluvícího společenství Belgie spolu s německým Bundestagem a německou Bundesrat a rakouskou Bundesrat; meziregionální parlamentní rada [Sársko a Porýní-Falce (Německo); Grand Est (Francie); Lucembursko (Lucembursko); Valonsko, Valonsko-bruselská federace a německy mluvící společenství Belgie (Belgie)]. Nejaktivnějšími regionálními parlamenty byly parlamenty Bavorska (12) a Baleárských ostrovů (11). Evropská konference předsedů německých a rakouských regionálních parlamentů, Regionální shromáždění Jižního Tyrolska, Parlament německy mluvícího společenství Belgie spolu s německým Bundestagem a německou Bundesrat a rakouskou Bundesrat vydaly tři, německy mluvící společenství Belgie vydalo dvě a všechny ostatní vydaly po jednom.

¹¹⁰ Srovnávací přehledy EU o soudnictví 2023 a 2024 (COM(2023) 309 final a COM(2024) 950 final), zpráva o právním státu 2023 (COM(2023) 800 final) a sdělení „Zajištění naší budoucnosti Klimatický cíl pro Evropu na rok 2040 a cesta ke klimatické neutralitě do roku 2050 vybudováním udržitelné, spravedlivé a prosperující společnosti“ (COM(2024) 63 final).

¹¹¹ Návrh doporučení Rady ohledně vypracování rámcových podmínek sociální ekonomiky (COM(2023) 316 final), návrh doporučení Rady „Evropa v pohybu“ – příležitosti vzdělávací mobility pro všechny (COM(2023) 719 final), pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o mechanismu řešení právních a správních překážek v přeshraničním kontextu (COM(2023) 790 final) a návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec pro monitorování půdy) (COM(2023) 416 final).

¹¹² Bavorský regionální parlament předložil příspěvky do pěti veřejných konzultací k iniciativám v rámci různých politik, ve srovnání se šesti v roce 2023 a více než dvaceti v roce 2022.

¹¹³ Vlámský parlament, který podle prohlášení 51 ke Smlouvám jedná jako součást belgického vnitrostátního parlamentního systému, předal pět stanovisek prostřednictvím sekretariátu Konference předsedů parlamentních shromáždění, s adresou v belgickém *Sénatu/Senaatu*. Komise je proto technicky zaevidovala jako stanoviska belgického *Sénatu/Senaatu* a odpověděla na ně jak jeho prostřednictvím, tak přímo regionálnímu parlamentu.

- vnitrostátní parlamenty vydaly vysoký počet stanovisek z vlastní iniciativy, zaměřených do budoucna;
- účast vnitrostátních parlamentů v rámci politického dialogu byla poněkud širší než v předchozích letech a méně se soustředila na nejaktivnější parlamenty/komory;
- vnitrostátní parlamenty pokračovaly v hledání flexibilních způsobů účasti na politickém dialogu, jako je setkávání ve skupinách a spolupodepisování stanovisek z vlastní iniciativy;
- dva vnitrostátní parlamenty vydaly stanoviska k předchozímu vydání výroční zprávy o subsidiaritě a proporcionalitě a vztazích s vnitrostátními parlamenty a mimo jiné se zamýšlely nad úlohou vnitrostátních parlamentů;
- vnitrostátní parlamenty formulovaly požadavky a návrhy na posílení své role při tvorbě politik EU, a to také společně prostřednictvím konference COSAC, na což Komise konstruktivně reagovala;
- příspěvek LXXI. zasedání konference COSAC konané v březnu 2024 měl vnitrostátním parlamentům sloužit jako společný podnět ke Strategické agendě pro nový institucionální cyklus v období 2024–2029;
- došlo k vůbec prvnímu případu žaloby podané k Soudnímu dvoru Evropské unie vnitrostátní komorou, která se domáhala zrušení legislativního aktu s tvrzením, že nařízení překračuje pravomoci orgánů EU a porušuje zásadu subsidiarity¹¹⁴.

Pokud jde o provádění zásady proporcionality, Soudní dvůr Evropské unie zrušil ustanovení nařízení¹¹⁵, které bylo do znění navrhovaného Komisí doplněno během legislativních jednání. Soudní dvůr rozhodl, že spolunormotvůrci neprokázali, že měli dostatek informací, které by jim umožnily přezkoumat a jednoznačně vysvětlit přiměřenost legislativní změny, již bylo zavedeno toto konkrétní ustanovení.

¹¹⁴ Jelikož řízení probíhá, bude tento případ (C-553/24) zahrnut do některého z příštích vydání této výroční zprávy.

¹¹⁵ Ustanovení čl. 1 bodu 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1055 ze dne 15. července 2020 (Úř. věst. 2020, L 249, s. 17).